

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu i na prowincyi **50 hal.**

Biura Redakcyi i Administracyi ul. Podwale 3. — Ekspedycya miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Pojedyncze numery do nabycia w trafikach i biurach dzienników. — Listy należy frankować.

Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefon Redakcyi Nr. 510. — Telefon Administracyi 637.

Prenumerata miejscowa:

rocznie	84— K
półrocznie	42— "
kwartalnie	21— "
miesięcznie	7— "

Za dostawę 2 K. miesięcznie.

Prenumerata zamiejscowa:

rocznie	96— K
półrocznie	48— "
kwartalnie	24— "
miesięcznie	8— "

„Przewodnik nankowy i literacki“, dodatek miesięczny otrzymują cało- i półroczni abonenci „Gazety Lwowskiej“, bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, kwartalnie i miesięcznie za dopłatą: pierwsi 6 K, drudzy 2 K. „Przewodnik“ prenumerowany osobno kosztuje 24 K.

Listy i przesyłki rękopisów należy przysyłać na ręce redaktora „Przewodnika“ Adama Krehowieckiego, pod adresem Lwów, ul. Wałowa Nr. 31 I. piętro (nad mezaninem).

Ceny ogłoszeń (anonsów) Wiersz petitowy 7 łamowy lub jego miejsce 50 hal. tabelaryczny i liczbowy 60 hal.

Nadesłane po 1:50 kor., kronika 2 kor., za wiersz 4 łamowy lub jego miejsce miary petitowej.

Ogłoszenia w Dzienniku urzędowym po 50 hal., tabelaryczne i liczbowe po 60 hal. za wiersz petitowy 5 łamowy lub jego miejsce.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracya „Gazety Lwowskiej“, Lwów, Podwale 1. 3., w godzinach od 8—2 i od 5—7.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Naczelnik Państwa mianował postanowieniem z dnia 26 maja 1919 r. nadzwyczajnego bezpłatnego profesora Uniwersytetu lwowskiego dr. Romana Negrusa, profesorem nadzwyczajnym fizyki z pełnymi poborami.

Naczelnik Państwa zamianował postanowieniem z dnia 24 maja 1919 bezpłatnego profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dr. Józefa Bolesława Grzybowski, profesorem nadzwyczajnym geologii i paleontologii z pełnymi poborami.

Pan Generalny Delegat zamianował adjunktami służby budownictwa państwowego — asystentów Andrzeja Żółczyńskiego i Maurycego Tuszowskiego.

Rozporządzenie

Ministra sprawiedliwości w przedmiocie skrócenia czasu urzędowania w sądach i prokuraturach b. zaboru austriackiego.

Uchylając przepisy zawarte w ustępie 1 § 40, ustępach 1 i 3 § 43 oraz w § 308 instrukcyi sądowej wydanej rozporządzeniem aust. Ministra sprawiedliwości z 5 maja 1897 Nr. 112 Dz. pp., zarządzam co następuje:

Czas urzędowania sądu w dniu powszednie trwa sześć godzin, w soboty zaś cztery godziny. Tyleż godzin obejmować ma w tych dniach czas urzędowania obowiązujących funkcyjaryuszów kancelaryi i funkcyjaryuszów należących do kategorii sług sądowych.

Służba w sądzie spoczywa w dni niedzielne oraz w dni świąteczne, wyszczególnione w ustępie 1 § 43 i w ustępie 1 § 44 instrukcyi sądowej, nadto w dniu 3 maja, jako dniu święta narodowego.

Ustanowione niniejszem godziny urzędowe obowiązani są funkcyjaryusze kancelaryi i sługi sądowe jak najściślej przestrzegać.

Przez przybicie obwieszczenia w budynku sądowym należy podać do wiadomości publicznej, w których godzinach w dni niedzielne i świąteczne oraz soboty podania w sądzie będą przyjmowane. Przy oznaczeniu tych godzin należy uwzględniać godziny, w których poczta bywa nadsyłana.

Biuro podawcze musi być w soboty otwarte co najmniej przez trzy godziny.

Inne przepisy instrukcyi sądowej, normujące czas urzędowania w sądach b. zaboru austriackiego, a mianowicie przepisy zawarte w ustępach 2 i 3 § 40, §§ 41 i 42, w ustępie 2 § 43, §§ 44, 45 i 46 instr. sąd. pozostają nienaruszone.

Powyższe postanowienia o czasie urzędowania w sądach mają zastosowanie także do urzędowania w prokuraturach i w oddziałach rachunkowych sądów apelacyjnych.

Warszawa, dnia 20 maja 1919.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

Szef Sekcyi:

Wyrobek

Zwycięskie walki na froncie wschodnim.

Komunikat

Warszawskiego sztabu generalnego z dnia 30 czerwca 1919.

Front galicyjsko-wołyński: W obecności Naczelnego Wodza na froncie

kontrofenzywa rozwija się w dalszym ciągu bardzo pomyślnie. Nieprzyjaciel zaskoczony potężnym natarciem cofa się wszędzie, stawiając mniej zacięty opór niż w pierwszym dniu. Zajęte zostały: Brody, Płuchów, Pomorzany, Brzeżany. Wzięliśmy dnia pierwszego do 1000 jeńców, zdobyto również wiele broni i amunicyi. Na Wołyniu bez zmiany.

Front poleski: Bolszewicy rozpoczęli 29 czerwca silne ataki na całym froncie poleskim. Szczególnie silnie atakowane były Łogiszyn i Woliszcz. Ataki wszędzie z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela odparto.

Front litewsko-białoruski: Ataki bolszewików na Sakowszczyznę i na odzinku Ignalno i Tawgielicki, wspierane artylerją i pociągami pancernymi, odparto. Na reszcie frontu ożywiona działalność wywiadowcza.

Zastępca szefa sztabu gen. pułkownik *Haller*.

Lwów 1 lipca 1919.

Pokój z Niemcami zawarty...

Dnia 28 czerwca 1919, o godzinie 3 min. 45 popołudniu baterye wersalskie 101 strzałami zwiastowały *urbi et orbi*, że na podstawie porozumienia pokój między koalicją a Niemcami został zawarty.

Wielki fakt, wielka chwila — dlaczegoż tak małe wrażenie? Bo zataić trudno: bez zapartego tehu, bez oznak radosnego rozgorączkowania, lub choćby niezgodnego zadowolenia przyjął świat tę niewzruszoną chyba wiadomość. *Guarda e passa!*

Zarejestrowano rzecz dokonaną i na tem koniec.

Tak-li stępiły się nerwy ludzkości, że już nawet najsilniejsze bodźce nie zdołają nimi wstrząsnąć? Prawda: miały dość czasu i dość sposobności po temu, by wyczerpać swą energię i jak gumelastyka zbyt

długo, zbyt silnie naciągana, stracić sprężystość.

Jednak sama fizjologia nie zdoła wytłumaczyć wspomnianego chłodu. Rzecz pewna, że gdyby inne wejście miał ów pokój i gdyby wśród innych okoliczności doszedł do skutku, jeszcze dzisiejsze nerwy ludzkie zdobyłyby się na reagowanie w odpowiedni sposób.

A on zawiódł oczekiwania. Prace około tego dzieła wlokły się niesłychanie długo, dłużej bądź co bądź, niżli oczekiwać należało wobec ogromnej jego doniosłości. I nie waga przedmiotu spowodowała opóźnienie. Niemcy użyły wszystkich sprężyn, by krzyżować zamysły strony przeciwnej i odwlekać rozstrzygnięcie. Osiągnęli w ten sposób podwójną korzyść: zręczna ich dyplomacya wyłudziła niejaki ustępstwa, a chociaż w kwestyach zasadniczych nie udało jej się osłabić srogości warunków, jednak niezawodny sukces moralny: narodowi siewmu oszczędziła zgotowanego upokorzenia.

Nie na klęczkach przypadłby jej jednak w udziale, jak pierwotnie zapowiadano; delegaci niemieccy oczekiwali wyroku, lecz dopuszczeni zostali do układów i hardo, jak równi z równymi, zasiedli w sali obrad kongresowych.

A kiedy paktowali, równocześnie w podziemnej kuźni sposobiono plony ku temu wymierzone, by zrównoważyć szkody z niekorzystnego pokoju wynikające dla Niemiec mające. W ruch wprawiono precyzyjną machinę intryg, by coraz dalej i coraz wyżej kłębiły się fale zamętu — on jeden bowiem tylko przyniesie im może ratunek.

Więc konszachty bolszewickiej Rosyi, więc nasadzenie „Ukrainy“ na Polskę, więc na Litwie rozdmuchanie nacjonalizmu, rzucenie płonącej żagwi strejków, we Francyi, intrygi w Anglii i Ameryce — to wszystko dowodzi, jak daleko jeszcze Niemcom do tego, by mimo pogromu na wojnie i w sali kongresowej, czuli się pokonanymi.

Zapraszając — jakże daleko to określenie użyte w przemówieniu p. Clémenceau odbiegło od pierwotnych projektów — owóż

2) ANTONI PROCHASKA.

KRWAWY ROK 1648 NA CZERWONEJ RUSI.

(Ciąg dalszy).

Z tych w Brzeżanach jednego pojmano a i u nas (we Lwowie) *aliquos suspectos* do więzienia wzięto, pisze w początkach czerwca t. r. wspomniany Kuszewicz.

Dziady owe roznosiły uniwersaly, rozpowiadały dziwy o powodzeniach Chmiela, obiecywały wszystko, co tylko kto zapragnął, a czego nie posiadał, zagrzewały zimniejszych do buntów, do zmowy, do rabunków, tak dalece, że już po Korsuńskiej „ludzie religii greckiej z ochotą kozaków wyglądali“. Istotnie mieszczanie z Gólgór wysłali do Chmielnickiego z listem, aby przybył i ich od tyranii Polaków oswobodził. Oczywiście działo się to w obec zbliżających się wojsk Chmielnickiego — we wrześniu, w którym to czasie i Kuszewicz donosi, o tem wyczekiwaniu niecierpliwem a ochotnem nieprzyjaciela a nawet o władcy łuckim donosi, że wysłał proch i kule Kozakom.

Z siedemdziesięciu wysłanych przez Chmielnickiego celem podpalaenia miast pojmano w Brzeżanach i we Lwowie po jednemu i wraz z podejrzanyimi wtrącono do więzienia. Pomiedzy innymi pojmano we Lwowie jakąś niewiastę, przebraną w szaty mę-

skie a przysłaną przez Krzywonosą — ale z powodu płci wypuszczono ją zaraz²⁾. Jednego zaś szpiega rozstrzelano we Lwowie, Konezwskiego zaś pojmano w Wołosowie na Pokuciu.

Wobec faktu, że kłeska pod Piławcami zaszła dopiero 23 września a ruchy ludu województw wschodnich rozpoczynają się dopiero z chwilą nadejścia wojsk Chmielnickiego, niemożna nawet przypuszczać, aby ruch ten był samorodnym. Owszem podobnie jak na Podolu i Wołyniu tak samo i w ziemiach województwa ruskiego i bełzkiego wybuchają tu i ówdzie buntury w miarę zbliżających się wojsk kozackich i to nie po wsiach, ale po miasteczkach, gdyż do tych właśnie rozsyłał Chmielnicki swych emisaryuszów, trafnie przypuszczając, że dopiero mieszczanie zdolają ruchem swym pociągnąć za sobą lud wiejski, wcale nie skory do rebelji i nie mający do wszczęcia jej powodów. Co innego miasta, w których prawo niemieckie zbyt ekskluzywne dla wyznań obcych, wykluczało Rusinów z pod wielu dobrodziejstw przysługujących katolikom; w nich wielu Rusinów podżegniętych przez wysłańców Chmielnickiego czekało tylko na przybliżających się Kozaków. Z tem wszystkim o jakiejś organizacji ruchu niema mowy. Tylko tu i ówdzie na Podgórzu karpakiem spotykamy i to pod wpływem kozackich działaczy jakichś atamanów, setników i dziesiątników i to tylko w trembowelskiem i kałuszczyźnie.

Najpierwsze ludowe buntury dają się dostrzedz w Trembowelszczyźnie, w ziemi naj-

²⁾ *Propter imbecillitatem secus. Kuszew.*

bliższej pochodowi Chmielnickiego, który po piławieckiej skierował pochód na Lwów, w kierunku, w którym, jak słusznie sądził, pole buntów było już dobrze przygotowane. Toż chłopstwo cisnęło się zewsząd do wojsk jego, łącząc się z nimi i chłopcy do drogach na przejazdach, zbierają się wyczekując przyjsia Kozaków, a tymczasem obdzierają, rabują i mordują uciekającą szlachtę ze wschodnich województw w spokojniejsze ziemie i powiaty. W początkach września notują już źródła buntury i zamieszki, rabunki i mordy po obu stronach Zbrucza. W miarę zbliżania się piławieckiej kłeski, mnożą się buntury; co dzień, co godzina — pisze w połowie września Kuszewicz — ta perfidia bezczna, nienasycona krewie naszej *serpit* i pożarem tu idzie pod same już lwowskie mury. Już i w samym mieście odkrywają się jawne zdrady, konspiracye nocne codzienne...

Tak stolice powiatów jak i zameczki opuszczone przez załogi lub szlachtę padały najpierw ofiarą buntu. Skoro tylko w początkach października odeszła szlachta z zamku trembowelskiego, mieszczanie tamedzni rzucają się na zamek, gdzie złożone były depozyty kościoła, srebro i złote naczynia i sprzęty kościelne i rabują, kościół niszczą i ogołacają ze wszystkiego, rzucają się na wójtostwo gdzie rezydowała pani Zofia ze Spławskich Chrzaszczewska i ogromne czynią spustoszenia, tak, że ją na 6000 zł. uszkodowano. Dwór Jana Czarneckiego, tudzież pod zamkiem będący Zygmunta Raczyńskiego obrabowali również, a w Krowińskich lasach z popem Dackiem na czele złupili i do miasta przywiedli i tu zamęczyli Jerzego Pie-

karskiego. Dwaj popi miejscowi przewodzili kupom mieszczanstwa swawolnego.

Jan i Mikołaj podskarbi Daniłowicze opuścili swój zamek w Czerwonogrodzie, na który napadli zbuntowani ludzie z Tlustego i Torskiego, Lisowiec, Hołowczyniec, rabując siedm hakownic, 4 janczarki, kobylnice, muszkiety, proch, oprócz bydła, koni i reszty inwentarza żywego, łupiąc zamek doszczętnie. Ciż poddani, tudzież ze Strusowa, z Borek, Nowosiółki zrabowali zamek w Sokołowie p. Petroneli Wilczkowej, a dobra Adama Złoczowskiego i żony jego Anny z Kalinowskich doszczętnie zniszczyli. Szkodę w dworze sosnowskim uczynioną oceniał właściciel jego Jerzy Koniecki na 14 000 złp. Iwanie zrabowali poddani z Szyppowiec i Szerszeniowiec.

Zaraz po piławieckiej padło i miasto Janów. Włóścianie z Zamiechowa, Dereniówki, Dołhego, Podhajczyk, Łuskowiec pod wodztwem trzech popów rzucili się najpierw na kościół janowski, groby naruszili, trumny potwierali, zwłoki wyjęli i profanowali, jak niedawno zmarłego proboszcza ks. Adryana, którego ciało, obróciwszy głową na dół, podtrzymywali, każąc mu mszę odprawiać, świąstając i przyspiewując, strzelając przytem do obrazów świętych i w błoto je rzucając, a sprofanowawszy świątynię, którą gnojem w stajnię obrócili, złupiwszy kościół, także i zamek zniszczyli i zrabowali. Plebana miejscowego znieważyli, zmusiwszy go do śpiewania kolend nad wyrzuconym z trumny trupem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

zapraszając delegatów niemieckich do podpisania traktatu, przypominając im prezes gabinetu francuskiego, iż warunki pokojowe będą musiały być lojalnie dotrzymane. Czy jednak będą? Na to pytanie, zanim jeszcze było postawione, dali Niemcy pośrednio odpowiedź, wysadzając w powietrze okręty swe wojenne, które miso wydać koalicji i pałac zdobyte w r. 1871 sztandary francuskie. Niepodobna też wątpić, że raczej wszystko inne uczynią, niżli mieliby lojalnie dotrzymać tego, do czego się zobowiązali. To też pokój zawarty z nimi nie przyniósł światu oczekiwanego uspokojenia. Niemiecki cyklop łańcuchem przykuty do skały, użyje napełnione całej swej siły i chytrności, by wydobyć się z więzów. Niemcy mistrzami są w sprawie intryg i posiadają nieprześcignioną zdolność organizacyjną. Gmach swej przyszłości budować będą na tych dwu darach, a nie na lojalności, której się od nich żąda. A materiału szukać będą wśród ruin obcych gmachów, a gdy ruin nie starczy, postarają się o ich stworzenie.

Koalicja popełniła błąd kardynalny, gdy po militarnym pokonaniu Niemiec stanęła nad Renem, zamiast pomazzerować na Berlin. Ziemia niemiecka uszła zgłądy wojennej, a siła zbrojna Niemiec, acz pobita, pozostała przecie potęgą. Dzisiaj to mści się, dzisiaj z tem liczyć się muszą zwycięzcy sprzymierzeni.

Świętego Jerzego malują, jak zdeptanemu smokowi przebija włócznią serce. Alianci także zdeptali smoka niemieckiego, ale włócznia ich nie dosięgła serca potworów i dlatego owo zdeptanie tak mało zadowolenia sprawiło światu stroskanemu o swą przyszłość.

Sejm walny.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu, przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos Marszałek oświadczając: Nareszcie najstraszniejsza wojna, jaką świat kiedykolwiek widział, została zakończona, nareszcie pokój, tak utęskniony, został zawarty. Wojna wywołała niesłychane zniszczenie, ale z ogromnego potoku łez i krwi wypłynęło to, w co od 126 lat wierzyły niezłomnie cztery pokolenia narodu naszego, wypłynęła wolność Polski, wypłynęła połączenie jej odciętych dzielnic. W tej uroczystej chwili zwraca się myśl nasza z uczuciem wdzięczności do tych przyjaznych i sojuszem z nami połączonych narodów, które rzuciły się w ową krawną wojnę nie dla grabieży, ale dla idei wolności i sprawiedliwości, które wypisały na swoim sztandarze hasło, jakie ostatni wolny Sejm w Warszawie w maju 1830 r. umieścił na sztandarze polskich: Za naszą i waszą wolność! Chwała tym bohaterom, które swoją krew najszlachetniejszą dla wielkich idei przelewali. Chociaż traktat pokojowy nie we wszystkim urzeczywistnił nasze marzenia i nie wszystkie wypełnił nasze żądania, to przecież zdecydowani jesteśmy uczucie go wypełnić. Ale niemniej zdecydowani jesteśmy strzedz praw naszych, jakie traktat nam przyznaje. Zdecydowani jesteśmy tych praw bronić, choćby kosztem krwi naszej. W wojnie tej zwyciężył nad gwałtem prawo, dał Bóg, odtąd niepodzielnie zapanuje nad światem. W tym dniu sprawiedliwości, o którego nadejściu marzyło tyle pokoleń narodu naszego, i my z pewnością możemy, że nie mamy zamiaru wobec słabszych wyzyskiwać tej siły, jaką Opatrzność nam zesłała. Ułamki

innych narodowości, które odtąd splecione będą z losami Polski, mogą być przekonane, że im w Polsce odnowionej zawsze przyswiecać będzie idea wolności i tolerancji, która przed wiekami swoją siłą przyciągająca Polskę wielką zrobiła.

Całego przemówienia Izba wysłuchiwała stojąc i wynagrodziła mowę gromkimi oklaskami.

Z kolei dokonano wyboru Wicemarszałka Niwickiego, który wybór przyjął. Przystąpiono do sprawy naruszenia nietykalności poselskiej Gembarka i Liebermanna. Sprawozdawca komisji Seyda postawił wniosek, stwierdzający, że w żadnym wypadku nie popełniono naruszenia nietykalności poselskiej. P. Daszyński wystąpił przeciw wywodom sprawozdawcy i postawił wniosek, by Sejm uznał naruszenie nietykalności w obu wypadkach. Po przemówieniu pos. Seydy, Sejm przyjął wniosek komisji.

W myśl referatu pos. Seydy, Sejm nte przychylił się do żądania wdrożenia śledztwa przeciw p. Smulikowskiemu.

Sprawozdawca p. Bardel przedstawił sprawozdanie Komisji oświatowej z wniosku nagłego p. Smulikowskiego, a zakończone nagłą wzywającą Rząd, ażeby w najkrótszym czasie przedłożył projekt ustawy o ustroju państwowym władz szkolnych.

Przemawiał następnie pos. Smulikowski, który zwrócił uwagę na pilność sprawy poruszonej we wniosku, już choćby ze względu na rozpoczynający się niebawem nowy rok szkolny. Mowca dowodził doniosłości urzędu inspektorów szkolnych i twierdził, że powinni oni być wybierani przez nauczycieli, a nie mianowani i krytykował cały dotychczasowy system szkolny, który wytwarza niedołęgów życiowych. Utworzenie nowego ustroju władz szkolnych mowca uważa za konieczność.

Dłuższą dyskusję wywołała następnie sprawa aprowizacji i przemysłnictwa w zagłębiu Dąbrowskim. Izba odrzucając poprawki, przyjęła wnioski większości Komisji.

Wniosek Komisji prawniczej co do zatwierdzenia dekretu dla dyslokacji sądów przyjęto. Potem toczyła się rozprawa nad sprawozdaniem Komisji prawniczej co do żądanej przez Ministerstwo spraw wojskowych sankcji ustawy o sądach doroznych. Przemawiali pp. Matakiewicz, Zygmunt Seyda i sprawozdawca mniejszości p. Perl, który występował przeciwko karze śmierci. Wnioski komisji przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Następne posiedzenie dziś.

Nowe prawa polskie o stratach wojennych.

Napisał

Dr. Aleksander Raczyński

Prezydent K. U. O.

(Ciąg dalszy).

Dnia 10 maja b. r. uchwalił nasz Sejm ustawę „o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych“ ogłoszoną w Dzienniku Praw pod poz. 298.

Regestracja ta wedle intencji Rządu ma być wykonaną w najbliższym czasie. Podczas gdy w zaborze rosyjskim już w latach 1915/16 dokonano z inicjatywy prywatnej spisania i oszacowania szkód wojennych i tam 90 proc. szkód jest już ustalonych, tak, że regestracja obecna w tych 90 proc. polegać będzie tylko na zatwierdzeniu

ni, a co najwyżej poprawieniu gotowych operatów, to w przeciwieństwie do tego w zaborze austriackim regestracja musi być zupełnie na nowo przeprowadzona. Wprawdzie w Galicji na podstawie rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z dnia 1 sierpnia 1915 zarządzone zebranie indywidualnych zgłoszeń przez Starostwa, ale tych szkód, podanych przez poszkodowanych, nikt nie badał, bo powołane do tego „Komisyje powiatowe dla szkód wojennych“ nigdzie nie weszły w życie. Zgłoszone szkody w 37 powiatach (w tem 13 wschodnich) i wpłynęło tam 450.000 zgłoszeń. Nie zarządzone, podług jakich wartości (czy przedwojennej, czy w chwili wykonawczych; względnie szkody) miały te szkody być zgłaszane, każdy zeznawał jak chciał i nie było żadnego jednolitego i podstawowego cennika. Ponadto materiały ten był od Starostów ściągany do Krakowa, a później znów odesłany, przy czem masami tych aktów zaginęło. Wobec tego tylko w bardzo wyjątkowych wypadkach te zgłoszenia (nie sprawdzane w żadnym razie) będą mogły być użyte jako materiały wyłącznie dowodowe o bardzo wątpliwej wartości.

Ustawa z 10 maja jest tylko t. zw. ramową, pozostawia wypełnienie luk rozporządzeniem wykonawczym; ażeby jej przepisy były zrozumiałe, uzupełnimy je podług projektów rządowych tych rozporządzeń (instrukcji i regulaminów dla Komisji szacunkowych).

Celem tej regestracji jest nie tylko spisanie szkód, ale także ich oszacowanie i wydanie poszkodowanemu urzędowego orzeczenia, stwierdzającego wszystkie przez niego doznane szkody, na podstawie którego to dokumentu będzie mógł później (w razie uchwalenia ustawy o wypłacie odszkodowania) wnieść o wypłatę indemnizacji w pieniądzu lub bonach państwowych. Regestrację należy odróżnić od statystyki szkód, której celem jest tylko stwierdzenie ogółu szkód i jej redziejów na danem terytorium (gmina, powiat, dzielnica, państwo), lub podług kategorii szkód (przemysłowe, rolnicze, w budynkach i t. p.), ale nie stwierdzenie indywidualnych szkód jednostki. Statystyka służy zatem celom ogólnym i może dojść do rezultatów także inną drogą, aniżeli przez indywidualną regestrację. Między statystyką a regestracją jest analogiczna różnica, jaka jest między odbudową a odszkodowaniem.

1. Jakie straty będą rejestrowane?

Wszystkie straty wojenne bezpośrednio i majątkowe. Ustawa nie robi różnicy między właścicielami szkodami a rekwizycjami t. zw. świadczeniami wojennymi. W Galicji wynosi ogólna wartość świadczeń wojennych wedle obliczenia Namiestnictwa 3.241.340.000 kor., z czego rząd austriacki wypłacił tylko znikomą sumę 166.691.886 k. r. Cała reszta niewypłaconych świadczeń będzie zatem także przedmiotem regestracji strat.

Ustawa nie ogranicza też szkód do pewnego czasokresu, także straty, wyrządzone w wojnie z Ukraińcami, podlegają regestracji. Niema też różnicy, czy straty zostały wyrządzone przez wojska własne, sprzymierzone lub obce, czy przez władze cywilne własne lub obce, czy przez ludność cywilną (rabunki), — byle tylko zaistniał związek przyczynowy między wojną a powstałą stratą. Dla braku tego związku przyczynowego nie podlegają regestracji, szkody powstałe z własnej winy poszkodowanego lub skutkiem nieszczęśliwego wypadku, nie spowodowanego stanem wojennym. Nawet szkody wynikłe ze świadczeń osobistych (n. p. przymusowych robót, służby wojskowej) pod-

legają regestracji, o ile szkody te są materialne, t. j. dadzą się w pieniądzu wyrównać.

Szkód pośrednich ustalać się nie będzie. Należy rozróżnić dwa rodzaje wojennych szkód pośrednich: a) szkody, które wynikają z ogólnych następstw wojny, n. p. przerwa ruchu, brak ludzi, drożyzna, b) szkody, które nie wynikają wprost z działania wojennego, ale wskutek innych przyczyn n. p. ubytek dochodu, jeżeli rzecz zniszczona lub uszkodzona (n. p. kamienica) przynosiła dochód.

Nie ma natomiast żadnego przepisu wyłączonego od regestracji pewne kategorie rzeczy zniszczonych lub uszkodzonych n. p. rzeczy luksusowych, papierów wartościowych, gotówki, przedmioty te podlegają regestracji. Regestracja nie jest ograniczona do szkód rzeczowych. Szkody nierzeczowe, o ile są szkodami materialnymi, n. p. szkody w uprawieniach oraz szkody pieniężne, powstałe z uszkodzenia osoby, jej wolności i czci, podlegają także regestracji. W Niemczech regestracja ograniczona jest do szkód czysto rzeczowych.

2. Oszacowanie wysokości straty.

W ustawie nie ma żadnego postanowienia co do sposobu oszacowania. Instrukcja (art. 64) nakazuje szacować wszystkie szkody podług cen przedwojennych, t. j. przed dniem 1 sierpnia 1914 w walucie złotej i przewiduje określenie współczynnika do przemiany waluty wojennej na walutę złotą.

Ponadto musi być oddzielnie ustalona wysokość sumy niezbędnej na przeprowadzenie odbudowy zniszczonego mienia.

Teoretycznie zachodzi możliwość różnych ocen, a mianowicie podług cen przedwojennych, podług cen w czasie zniszczenia, podług cen w czasie szacowania i podług cen odbudowy. Wszystkie niemal państwa przyjęły jako zasadę szacowanie w cenach przedwojennych. Tę wartość przyjmuje się dlatego, ażeby mieć dla dalszej akcji (odszkodowania i odbudowy) jednolitą podstawę i nadto dlatego, że ceny przedwojenne są każdemu znane i mogą być łatwo ustalone i skontrolowane. Jednolita podstawa jest dlatego konieczna, że w chwili regestracji wysokość sum rozporządzalnych na odszkodowanie i na odbudowę jest nieznaną — więc chodzi o to, ażeby po ich ustaleniu nie potrzeba ponownej regestracji, natomiast wystarczyłoby oznaczenie iloczynu dla zwiększenia, względnie redukcji ustalonych sum.

Należy zwrócić uwagę, że podstawowym warunkiem dla udania się regestracji szkód jest jasne i dla wszystkich zrozumiałe oszacowanie cen, podług których szacować należy. Tym wymogom nie odpowiada określenie cen przedwojennych „w walucie złotej“, gdyż takie postanowienie da powód do zupełnej dowolności.

Inne ustawodawstwa, a zwłaszcza francuskie i niemieckie ustalają także jako zasadę szacowanie podług cen przedwojennych, jednakże pozwalają pewne wyjątki, w których zamiast ceny przedwojennej należy szacować podług cen wyższych w czasie wojny, a mianowicie wówczas, jeśli uszkodzony nabył uszkodzoną lub zniszczoną rzecz dopiero podczas wojny, lub jeśli on podczas wojny rzecz tę wkładami polepszył. Nasza instrukcja takich wyjątków nie przewiduje.

Instrukcja zarządza w szerokiej mierze stosowanie cen jednostkowych, które będą ułożone tabelarycznie po zasięgnięciu opinii korporacji zawodowych podług formularzy wypracowanych przy prywatnej regestracji strat w Królestwie w latach

1) FERD. HOESICK.

MICKIEWICZ w nowym świetle.

(Adam Mickiewicz przez Józefa Kallenbacha. Wydanie (drugie) ozdobione siedemnastu ilustracjami. W Poznaniu 1918. Wielkopolska księgarńia nakładowa Karola Rzepeckiego. 2 tomy).

W roku 1897 wyszła w Krakowie, nakładem Spółki wydawniczej polskiej, dwutomowa monografia Kallenbacha o twórcy „Pana Tadeusza“. Upłynęło od owej chwili lat dwadzieścia przeszło. W ciągu tego czasu badania nad życiem i twórczością autora „Dziadów“ postąpiły niezmiernie; przybyło mnóstwo nowych materiałów, żeby tylko wspomnieć wyczerpujące dzieło biograficzne Władysława Mickiewicza i wydane niedawno przez Akademię Umiejętności „Archiwum Filomatów“ (którego wydobyte na światło także jest w pierwszym rzędzie zasługa Kallenbacha); a że książka jego od lat kilkunastu jest już wyczerpaną zupełnie, więc okazała się

potrzeba ponownego jej wydania, co oddawna było gorącym pragnieniem autora.

Pragnieniu temu stało się zadość obecnie, w piątym roku wojny, do czego także w znacznej mierze przyczynił się ruchliwy księgarz poznański, Rzepecki, rozumiejący doskonale, że wobec wyczerpania się wszystkich monografii o Mickiewiczu, dzieło o nim, skreślone piórem takiego znawcy przedmiotu, jak prof. Kallenbach, nie tylko odpowie naglącej potrzebie czytającego ogółu, nie tylko będzie prawdziwą obywatelską i patryotyczną zasługą, zwłaszcza wobec młodego pokolenia, ale nadto z pewnością będzie doskonałym księgarskim interesem. Aż się dziwnem wydaje doprawdy, że żadna z firm wydawniczych, lub instytucyj naukowych warszawskich, lwowskich i krakowskich, nie ubiegła w tej mierze wydawcy poznańskiego...

I.

Jak całe dzieło przynosi o Mickiewiczu, jako człowieku i poecie, mnóstwo rzeczy nowych, nieznanych dotychczasowym biografom i monografistom, tak zaraz już rozdział I, o rodzinie, o „dzieciństwie sielskim anielskim“ i latach szkolnych poety, zawiera różne drobne szczegóły, których niema nie tylko

u Chmielowskiego, ale nawet u Władysława Mickiewicza. Do takich należy w pierwszym rzędzie zstarego Mikołaja Mickiewicza z roku 1806 z Janem Soplicą zabójcą rodzonnego stryja poety, Bazylego Mickiewicza. Ten „niebezpieczny w obywatelstwie człowiek“, uciekłszy z więzienia w Brześciu Litewskim, gdy wrócił w nowogrodzkie strony, niedość, że „haniebnie żyć zaczął po dawnej skłonności swojej“, groźąc „powszechnem niebezpieczeństwem“, ale odgrażał się nadto, że całą familią Mickiewiczowską „wybiję, a domy ich popali“. Awanturnik ten wprost nastawa na życie ojca poety, ale wszystko ostatecznie skończyło się dobrze, bo Soplica nie tylko nie zabił Mikołaja Mickiewicza, ani go nie podpalił, ale tak swemi groźbami podzielał na wyobraźnię 8-letniego Adama, że ten z czasem tworząc „Pana Tadeusza“ wspaniałą figurę Jacka Soplicy, niewątpliwie obdarzył go wieloma rysami nowogrodzkiego „złoczyńcy“ i „kryminalisty“. Kiedy Gerwazy po zabiciu niedźwiedzia przez Bernardyna powiedział:

Panowie! długo żyję: jednego widziałem człowieka, co mógł takim popisać się strzałem: ow głośny niedgdyś u nas z tyłu pojedynków Ow, co korki kobietom wystrzelał z patynków, Ow łotr nad łotry, sławny w czasy wiekopomne,

Ow Jacek, vulgo Wąsal — nazwiska nie

[wspomnę. Ale mu nie czas teraz dojeżdżać niedźwiedzi: Pewnie po same wasy hultaj w piekle siedzi...

to, kto wie, czy poeta, kreśląc tę charakterystykę Jacka Soplicy, nie miał w danej chwili właśnie owego Jana Soplicy na myśli. Podobnie może się mieć rzecz i z następującym wyznaniem księdza Robaka w ciągu jego niezapomnianej spowiedzi.

Odwracali odemnie twarz obywatele, Uciekali odemnie dawni przyjaciele; Kto był łekliwy, zdała witał się i stronił: Nawet lada chłop, lada żyd, choć się pokłonił, To mię z boku szyderskim przebijają uśmiechem.

Można być pewnym, że tak samo zachowywano się wobec owego Jana Soplicy, gdy po zamordowaniu Bazylego Mickiewicza (jak Jacek Soplica po zamordowaniu stolnika Horeszki) zjawił się z powrotem w Nowogrodku. i gdy nań Mikołaj Mickiewicz, nieczem klucznik Gerwazy, wniósł do sądu wyższego ziemskiego skargę pisemną szlachty okolicznej.

(Ciąg dalszy nastąpi).

1915/16. Przy rekwizycjach miarodajną jest wartość oszacowana na kwiecie rekwizycyjnym, a jeśli ta sama jest niższa od rzeczywistej wartości lub od cen jednostkowych, przyjętych w instrukcji szacunkowej, będzie ustalona rzeczywista wartość, niemniej w wypadkach, kiedy kwitu rekwizycyjnego nie wystawiono.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sprawy polskie.

— Poseł francuski Prallon zakomunikował Wiceministrowi spraw zagranicznych p. Skrzyńskiemu tekst depeszy francuskiego ministra spraw zagranicznych Pichona. Depesza ta w tłumaczeniu polskim opiewa:

„Najwyższa Rada mocarstw sprzymierzonych i zaprzyjżnionych postanowiła upoważnić Rząd polski do użycia w Galicyi wschodniej całego aparatu wojennego nie wyłączając armii generała Hallera“.

— *Monitor Polski* ogłasza rozporządzenie Ministerstwa wyznań religijnych i oświaty publicznej w przedmiocie zakładania i utrzymywania prywatnych seminariów religijnych żydowskich.

— Nagórnym Ślązku wybuchło bezrobocie powszechne. Trwało ono jednak bardzo krótko. Wszędzie podjęto już pracę z powrotem.

— W sobotę przybyła do Poznania delegacja Rad ludowych polskich i niemieckich z Torunia i Bydgoszczy. Delegacje konferowały przez cały dzień z miarodajnymi sferami poznańskimi w sprawie przejęcia przez Polaków władzy na obszarach przyznanych Polsce. Wczoraj wyjechali delegaci do Warszawy, gdzie będą się toczyły dalsze pertraktacje.

— Po napadzie Niemców na Wieruszów Prezes Ministrów Paderewski zwrócił się do Rady czterech z jak najbardziej energicznym naciskiem w sprawie pomocy dla Polski. Zwołał specjalną sekcję. Po przedstawieniu rzeczy przez Paderewskiego Rada czterech postanowiła zaopatrzyć Polskę w broń i amunicję i udzielić jej wszelkiego rodzaju pomocy.

— Zebranie reprezentacji gmin Borystawia, Tustanowic, Wołanki i gminy wyznaniowej izraelskiej oraz przedstawicieli wszystkich warstw społecznych Zagłębia borystawsko-tustanowickiego stwierdziło swoimi podpisami, że od chwili wejścia wojsk Republiki Polskiej, w Zagłębiu panuje zupełny spokój i spokój ten żadnymi ekscesami na tle politycznym i ekonomicznym a tembardziej narodowym i wyznaniowym ani na chwilę nie został zakłócony. Zgromadzeni zastrzegają się przeciw wszelkim podejrzeniom, jakoby w Zagłębiu urządzano jakiegokolwiek pogromy żydowskie, przeciwnie, ludność żydowska korzysta z wszelkiej ochrony mienia i życia, a nawet bierze udział w ich ochronie.

— Z Torunia donoszą, że projekt obwołania prowincji wschodniej samodzielną republiką ostatecznie upadł, po doświadczeniu skutku porozumienia między Polakami a Niemcami radą ludową. Obie rady wezwały ludność do zachowania spokoju. W tym celu ma być utworzona polsko-niemiecka straż bezpieczeństwa, złożona z obywateli obu narodowości pod wodzą oficerów polskich i niemieckich.

Związek

Stow. kulturalnych i społecznych.

Stosownie do uchwały delegatów Towarzystw kulturalnych i społecznych, powziętej na zebraniu odbytem w Kole lit. art. 9 kwietnia, jakoteż podobnej uchwały, zapadłej 31 maja na zebraniu przedstawicieli instytucji i Towarzystw kulturalnych i społecznych, rozesłany został w tych dniach tym instytucjom i Towarzystwom do rozpatrzenia, opracowana przez wybraną komisję projekt statutu „Związku polskich Towarzystw i instytucji kulturalnych i społecznych“.

Wedle tego projektu siedzibą działalności tego Związku ma być Lwów, a terenem jego działalności obszary południowo-wschodnie Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem Związku jest na razie złączenie wszystkich istniejących we Lwowie — a w przyszłości i na całym obszarze objętym jego działalnością — Towarzystw i instytucji kulturalnych i społecznych dla wytworzenia wspólnej reprezentacji, dawanie inicjatywy i poparcia takim akcyom, które przez Związek uznane za pilne i mające ogólniejsze znaczenie, wymagają wzmoczonego, zbiorowego działania dla przeprowadzenia ich z należytą siłą i naciskiem.

3. Środkami wiodącymi do tego celu są: a) wyjednywanie u Rządu odpowiednich warunków, umożliwiających dalszy rozwój, reprezentowanej przez Towarzystwa i instytucje, należące do Związku, kultury polskiej we Lwowie i na obszarze południowo-wschodnim Rzeczypospolitej; b) ułatwianie Towarzystwom i instytucjom związkowym ich codziennej działalności przez wynajęcie na razie wspólnego lokalu — a w przyszłości postaranie się o własny dom — w którymby Towarzystwa niepotrzebujące obszernych ubikacji, mogłyby znaleźć miejsce na swe urzędowanie i od czasu do czasu na liczniejse zebrania swoich członków; c) skoordynowanie w sekcjach pracy Towarzystw i instytucji o pokrewnych celach, wytworzenie tam programu planowej roboty i rozłożenia jej na poszczególne działy względnie Stowarzyszenia związkowe, jakoteż wskazywanie, które z działań znaczenia ogólnego są najpilniejsze i potrzebują poparcia Związku.

Organami „Związku“ są: 1. sekcye, 2. zarząd Związku, składający się z przewodniczącego, sekretarza i skarbnika i ich zastępców, 3. wydział wykonawczy, który składa się z zarządu i przewodniczących poszczególnych sekcji i 4. zebranie delegatów.

Sekcye są głównym organem wewnętrznej pracy Związku. Sekcye podejmują swe prace z własnej inicjatywy lub na żądanie delegata jednego z Towarzystw czy instytucji należących do Związku, a członkami ich są delegaci poszczególnych Towarzystw i instytucji związkowych, jakoteż przez sekcye zaproszeni do współpracy.

Sekcji na razie tworzy się sześć:

1. sekcya pracy narodowej w kierunku ogólnie-politycznym (z wyłączeniem wszelkiego partyjnego zabarwienia), społecznym i materyalnym;

2. sekcya prasowa, oświatowa i wydawnicza, mająca na celu utrzymywanie w interesie Towarzystw ścisłej łączności z prasą narodową w sprawach przez Związek popieranym, zajmująca się działalnością wydawniczą i oświatową;

3. sekcya opieki nad zdrowiem ducha narodu (zwalczanie nieetycznej literatury; niewłaściwych widowisk, jakoteż opieka nad młodzieżą w kierunku jej wychowania narodowego);

4. sekcya obrony dorobku kulturalnego i artystycznego, przed wrogimi zakusami i wogóle przed wszystkim, coby go zniszczyć lub osłabić mogło, a więc ochrona zabytków historycznych, kulturalnych i artystycznych, bibliotek, muzeów, zbiorów prywatnych, dzieł sztuki, budowli, pomników i t. d., tudzież współpraca w rewindykacji przedmiotów tego rodzaju z obcego posiadania;

5. sekcya ochrony pracy umysłowej przed wyczerpaniem i obniżaniem jej wartości, mająca na celu zapewnienie siłom fachowym wpływu na odnośne działy w ustroju i rozwoju życia publicznego;

6. sekcya dobroczynności publicznej, której zadaniem byłoby wprowadzenie nadzoru nad zbieraniem składek publicznych i użyciem ich na cel przeznaczony.

Oto w głównych zarysach projekt statutu, który rozpatrzyć, mają Stowarzyszenia i wybrać delegatów na walne zebranie konstytuujące Związek, które odbędzie się w gmachu Kasyna i Koła literacko-artystycznego w piątek, 11 lipca, o godzinie 6 wieczorem.

Instytucje i Stowarzyszenia kulturalno-społeczne, któreby nie otrzymały zaproszenia na to zebranie i projektu statutu, zechcą się zgłosić w sekretaryacie Kasyna i Koła literacko-artystycznego (Akademicka 13) między 4 a 7 wieczorem.

Stosunki w armii ruskiej.

(Od naszego referenta wojskowego).

(E. S.) Stosunki, panujące w armii ruskiej, znane były dotąd ze skąpych wiadomości, jakie przedostawały się do nas przez front. Obecnie mamy w ręku dokumenty urzędowe Naczelnego komendy wojsk galicyjsko-ukraińskich z dnia 2 maja b. r. L. 2493, w którym szef sztabu tej komendy pułkownik Kurmanowycz w raporcie do państwowego sekretaryatu dla spraw wojskowych opisuje stosunki, panujące w armii ukraińskiej na podstawie nauceń stwierdzonych faktów.

Z raportu tego podajemy rzeczy godne uwagi.

Umundurowanie bardzo niedostateczne, brak płaszczy, butów i bielizny. Wyekwipowanie bardzo niedbałe, zdarzyło się, że np. jedna bateria wyruszyła z kadry w pole bez jaszczków, obsługi, dostatecznej ilości koni, bez amunicji i przyrządów do celowania. W podobnym stanie znaleziono i drugą baterię. Pożywienie niedostateczne, zupełny brak tytoniu. Żołnierze nie dostają nawet

należnych im porej wyżywienia, oraz żołdu. Niski żołd żołnierza galicyjskiego w stosunku do poborów żołnierza Ukrainy nadnieprzańskiej wywołuje słuszną kwasę i szkodzi duchowi i dyscyplinie wojska.

Ogólny brak dostatecznej ilości zandarmery, gdyż poza frontem wałęsa się dużo dezertorów, którzy muszą być chwytani i odstawiani do sądów. Nadto mieszkańcy wsi poza frontem są uzbrojeni, co prowadzi do częstych starć z wojskiem.

N. p. pewien oddział kawalerii ukraińskiej został w Tokach napadnięty przez 300 uzbrojonych parobczaków i rozbrojony. Duch armii pozostawia dużo do życzenia. Cierpi on bardzo wskutek niedostatecznego umundurowania, pożywienia i nierównomiernego traktowania wojsk gal. ukraińskich w stosunku do wojsk nadnieprzańskich. Skutkiem tego zwiększają się wypadki rabunków i plondrowania. Wpływ oficerów na żołnierzy jest bardzo mały. Komendantom wpraważnej części brak wszelkiej inicjatywy i energii. Służba w tyłowych formacjach daje również dużo do myślenia. Kategoriecznym żądaniem naprawy stosunków w armii — kończy pułkownik Kurmanowycz swój raport, — który bez oszronek podaje prawdziwy stan armii galicyjsko-ukraińskiej.

Zauważyć należy, że raport pisany był dnia 2 maja. Od tego czasu stosunki w armii ruskiej jeszcze bardziej pogorszyły się, a w ostatnich dniach doszło do tego, że żołnierze, wyrażając niezadowolenie, mordują swoich własnych oficerów.

Po podpisaniu traktatu pokojowego.

Rada wykonawcza w Gdańsku oświadczyła się przeciw stawianiu jakiegokolwiek zbrojnego oporu ewentualnej zbrojnej interwencji Polski.

Rada czterech na ostatnim posiedzeniu zajmowała się sprawą zbrodni, popełnionych przez żołdactwo niemieckie na ludności polskiej na Górnym Ślązku, wysłała sprawozdania Paderewskiego i poleciła najwyższej Radzie wojennej, aby się zajęła pomocą dla Polski.

Wilson w sobotę wieczorem godz. 9:45 wyjechał z Paryża do Brestu, z ką w niedzielę rano odpłynął do Ameryki. Do Brestu towarzyszyli Wilsonowi minister spraw zagranicznych Pichon, minister marynarki oraz p. Tardieu. Okręt „George Washington“ eskortowany jest przez krążownik amerykański i kilka amerykańskich torpedowców. Do pewnego punktu odprowadzi go krążownik francuski „Marsylianka“ i kilka francuskich torpedowców. Na dworcu pożegnał Wilsona: Poincare, Clémenceau, prezydent Senatu i Izby deputowanych i członkowie Konferencji pokojowej.

Wilson na odejźnym wydał orędzie do swojego narodu, w którym powiada, że jeżeli traktat będzie ratyfikowany i ściśle wykonany, to nic nie zamąci nowego porządku świata.

W rozmowie z delegatami amerykańskimi oświadczył House, że Wilson odjeżdża z Europy z innymi przekonaniem o Niemczech niż miał dawniej. Nabył przekonania, że Niemcom daleko jest jeszcze do uczciwości. Bardzo ujemnie podzielało na Wilsona spalanie sztandarów francuskich, zatopienie floty niemieckiej oraz przygotowanie do najazdu na Polskę.

Po podpisaniu traktatu przez Niemcy oraz przez delegację amerykańską, angielską, francuską i włoską, podpisali traktat kolejno delegaci Belgii, Grecji, Polski i inni.

Przed wyjazdem z Paryża Wilson i Lloyd George w imieniu Anglii i Stanów Zjednoczonych podpisali osobny układ, w którym oba te państwa poręczyły Francji na przyszłość wszelką pomoc na wypadek, gdyby była zagrożona.

Poseł niemiecki Haniel wraz z 30 sekretarzami i personelem kancelaryjnym odjechał w poniedziałek do Niemiec.

Herman Müller przed odjazdem powiedział sprawozdawcy *Petit Journal*, że wszystkie warunki są bardzo ciężkie dla Niemiec, jednak Niemcy podpisali je bez wszelkiej myśli ubocznej, z chęcią wykonania wszystkich zobowiązań. Podobnie wyraził się przed przedstawicielem *United Press* i zaznaczył, że Niemcy podpisując traktat mieli nadzieję, że państwa sprzymierzone i sojusznicy odstąpią od żądania wydania eksces. Wilhelma.

W sobotę przedstawiciele Francji, Anglii, Stanów Zjednoczonych i Belgii podpisali układ w sprawie prawego brzegu Renu.

W sobotę przedstawiciele pięciu wielkich mocarstw, oraz przedstawiciele Polski

z Paderewskim na czele podpisali statut, dotyczący uznania Polski.

Z wiarygodnego źródła donoszą, że dyktando Hindenburga nie ma nic wspólnego z podpisaniem warunków pokojowych. Nosił on się od dłuższego czasu z zamiarem ustąpienia, tembardziej, że naczelny dowódca i Grenier oświadczyli, że wszelkie operacje na kresach wschodnich nie mają żadnych widoków powodzenia.

Podpisanie pokoju z Niemcami pozostawiło w zawieszaniu szereg kwestyj pierwszorzędnych, które będzie się rozstrzygać mimo wyjazdu Wilsona i Lloyd Georgea. Od poniedziałku wznowiła swe prace Rada dziesięciu, która dwa miesiące temu ustąpiła miejsce Radzie czterech. Rada dziesięciu będzie się zajmować sprawą wypełnienia traktatu, oraz pokojem z Austrią i Bułgarią. W skład tej Rady wchodzi: delegaci Francji (Clémenceau i Pichon), Ameryki (Lansing i House), Wielkiej Brytanii (Balfour i Milner albo Bonar Law), Włoch (Tittoni, który jest oczekiwany od niedzieli i prawdopodobnie Marconi), Japonii (Nakino i Chinda).

Niemieckiej delegacji pokojowej dano zaraz po podpisaniu traktatu pokojowego do zrozumienia, że mogą zabawić swobodnie w Paryżu przez kilka dni, delegaci niemieccy z propozycją tej jednak nie skorzystali.

Minister Herman Müller powrócił z Wersalu do Berlina i na najbliższym posiedzeniu Zgromadzenia narodowego złoży szczegółowe sprawozdanie o przebiegu ostatnich wydarzeń w Wersalu.

O akcie podpisania traktatu pokojowego donoszą jeszcze następujące szczegóły: Po delegatach niemieckich, którzy jako pierwsi podpisali traktat, podpisał traktat delegacja amerykańska. Pierwszy wystąpił do podpisu prezydent Stanów Zjednoczonych Wilson, który położywszy swój podpis na akcie, powrócił z uśmiechem na miejsce. Po nim podpisał Lloyd George i jego koledzy z delegacji angielskiej. Po nich Clémenceau i delegaci francuscy, następnie położyli swoje podpisy na dokumencie delegaci włoscy, japońscy, a wreszcie delegaci państw mających interes ograniczony, jak: Belgia, Boliwia, Brazylia, Grecja i t. d. Podpisywali oni w porządku alfabetycznym. Podczas tego delegaci niemieccy rozmawiali ze sobą, siedząc przytem z wielkim zajęciem, jak delegaci poszczególnych państw przystępowali do stołu i zaopatrywali traktat swoimi podpisami. Podpisywanie traktatu zakończyło się o godzinie 3 min. 50 po południu. Wówczas p. Clémenceau powstał z miejsca i powiedział silnym głosem: Warunki pokojowe między sprzymierzonymi a Niemcami są podpisane. Zamykam posiedzenie. Po tych słowach delegaci niemieccy wyszli ze sali. Ze wszystkich stron otoczono pp. Clémenceau, Lloyda George'a i Wilsona i proszono ich o autografy. Gdy Wilson, Lloyd George i Clémenceau wychodzili z zamku przez park, zgotowano im entuzjastyczną oracyę. Publiczność otoczyła tych mężów stanu i wśród ciągłych okrzyków na ich cześć, towarzyszyła im aż do bramy.

Do *Deutsche Allg. Ztg.* donoszą z Paryża: Ministrowie państwa dr. Bell i Herman Müller oświadczyli następcem amerykańskiej *United Press* co następuje: Podpisaliśmy traktat pokojowy bez żadnych zastrzeżeń. Naród niemiecki uczyni wszystko, co jest w jego mocy, aby zastosować się do warunków pokojowych.

Jesteśmy zdania, że ententa w swoim interesie będzie uważała za konieczne niektóre z postanowień traktatu wobec niemożności ich wykonania zmienić. Szliśmy też, że ententa odstąpi od żądania wydania ekscesarza Wilhelma. Rząd niemiecki nie użyje żadnej pomocy w razie ewentualnego napadu ze strony niemieckiej na Polaków.

Ku czci Błog. Jana Strepy.

Z Konsystorza Metropolitalnego obrządku łac. we Lwowie nadesłano nam następujący Okólnik do Wielebnego Duchowieństwa we Lwowie.

Archidiecezja Nasza przeżywa czasy smutne i bolesne, jak może dotąd nigdy. Większą jej część załazy zastępy nieprzyjacielskie. Kto mógł, uszedł, aby rstować życie, zostawiając na pastwę wroga domy i cśły swój dobytek, tuła się po obcych kątach, karmiąc się twardym chlebem uchodźczym.

Kościół nasz w wielu miejscach został bez kapłanów, a lud polski bez pasterzy, Mszy św. i poiech religijnych, narażony na najgorsze prześladowania.

W tem nieszczęściu nadzieja nasza w Bogu, Matce Najświętszej Królowej naszego narodu i św. Patronach naszych.

Celem uproszenia łaski i pomocy u Pana Boga, odbędzie się w Bazylice Archi-

katedralnej dwudniowe nabożeństwo ku czci Błog. Jakóba Strepy b. Arcybiskupa i Patrona Archidiecezyi z następującym porządkiem:

W sobotę, dnia 28 b. m., o godzinie 8 wotywa coram Sanctissimo przed ołtarzem Błogosławionego Jakóba — a nieszpory z kazaniem o godzinie 6-tej wieczorem.

W niedzielę, dnia 29 b. m., Msza św. przed ołtarzem Błogosławionego o godzinie 5 i pół, 7, 8, 9, a suma pontyfikalna z kazaniem i błogosławieństwem Przenajświętszym Sakramentem o godzinie 5-tej wieczorem.

Wzywamy wielebne duchowieństwo, a by wiernych zachęciło do uczczenia relikwii naszego świętego Patrona i jaknajliczniejszego udziału w nabożeństwie.

We Lwowie, dnia 26 czerwca 1919.

† Józef
Arcybiskup.

Prospekt wykładów prawa

obecnie obowiązującego w dzielnicach, stanowiących zabór niemiecki i rosyjski.

Staraniem Towarzystwa prawniczego, Krajowego Związku sędziów i Związku adwokatów polskich we Lwowie, rozpoczyna się w miesiącu wrześniu b. r. na tutejszym Uniwersytecie wykłady prawa obecnie obowiązującego w dzielnicach stanowiących zabór niemiecki i rosyjski.

Wykłady tych wykładów podjęli się w przeważnej części pp. profesorowie Uniwersytetu.

Z zakresu prawa niemieckiego zostaną wygłoszone następujące prelekcje: 1. Prawo cywilne: a) prawo małżeńskie (z uwzględnieniem prawa obowiązującego we wszystkich trzech dzielnicach) prof. dr. Abraham; b) prawo obywatelstwa: prof. dr. Doliński, c) prawo rodzinne i spadkowe: docent dr. Longchamps; d) inne działy prawa cywilnego: prelegent, specjalnie uproszony z Poznania, 2. Prawo handlowe, wekslowe, czekowe, o stowarzyszeniach: profesor dr. Doliński. 3. Procedura cywilna: doc. dr. Allerhand. 4. Postępowanie w sprawach niespornych i postępowanie egzekucyjne: prof. dr. Stefko. 5. Prawo hipoteczne: prelegent uproszony specjalnie z Poznania. 6. Przepisy należytościowe: dyrektor dr. Michalski. 7. Prawo karne: prof. dr. Makarewicz. 8. Procedura karna: prof. Nowotny. Czesne będzie wynosić mniej więcej 2 korony za każdą godzinę wykładu w miarę ilości słuchaczy.

Członkowie wyżej wymienionych Towarzystw, pragnący korzystać z tych kursów zechcą zgłosić swój udział do dnia 15 lipca b. r. w dni powszednie między godz. 12 a 1 w Sądzie okręgowym, jako handlowym, we Lwowie, u sędziego dr. Hahna (ul. Koralińska l. 6 II. piętro).

Sekretarz: Przewodniczący:
Zygmunt Hahn. Ernest Till.

**Czas
odnowić
przedpłatę.**

**Przedpłatę należy uiszczać
w Administracji Podwale 3.**

KRONIKA

Lwów, 1 lipca 1919.

Kalendarz.

Sroda: 2 lipca.

Rzym. kat.: Nawiedzenie Najśw. P. M. Gr. kat.: Judy Ap. Słowiański: Ojcomiła.

Wschód słońca o godzinie 4 min. 57 rano, zachód o godz. 9 min. 14 wieczorem.

Temperatura o godzinie 12 w południe + 19 Cel.

Premia dla prenumeratorów „Gazety Lwowskiej“

Wskutek specjalnej umowy zawartej przez wydawcę „Masek“ z Administracją „Gazety Lwowskiej“, prenumeratorzy będą mogli otrzymywać wspaniałe album karykatur Sichulskiego z obszernym wstępem krytycznym A. Schrödera i W. Kozickiego po cenie 20 kor. To samo album w handlu księgarskim kosztuje 26 kor.

Książka wydana na kredowym satynowanym papierze przedwojennym, zawiera przeszło 100 pięknych plansz z karykaturami postów, literatów, publicystów, malarzy, działaczy społecznych i t. d.

Po odbiór „Karykatur“ zgłaszać się należy ustnie lub pisemnie do Administracji „Gazety“ ul. Podwale l. 3.

— Pan Generalny Delegat dr. Kazimierz Gałecki udał się wczoraj popołudniu samochodem w towarzystwie sekretarza Namiestnictwa p. Krechowickiego do Bóbrki, na lustrację tamtejszego starostwa. Po powitaniu przez kierownika starostwa Gasparskiego i po przedstawieniu personalu starostwa, Pan Delegat wypytywał szczegółowo kierownika starostwa o stosunki w powiecie i z przyjemnością stwierdził, że powiat jest dobrze zaprowiantowany. Jedynie tylko daje się odczuwać brak soli i nafty. Następnie przyjął P. Gen. Delegat komisarza rządowego z Bóbrki Ostafińskiego, zastępcę komendanta etapu por. Gruszeckiego i komendanta żandarmerji Michalewskiego, z którymi odbył dłuższą konferencję na temat bezpieczeństwa publicznego w mieście i powiecie. Wieczorem powrócił P. Delegat do Lwowa.

— Ministerstwo W. R. i O. P. nadało powołanemu do wykładów anatomii zwierząt w Instytucie weterynaryjnym w Warszawie, docentowi prywatnemu Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Eugeniuszowi Kiernikowi jednorazowe stypendium w wysokości 4100 (czterech tysięcy stu) Marek na wyjazd zagranicę celem obejrzenia i poznania zagranicznych zakładów anatomii zwierząt.

— Centralny Komitet Pomocy dla dzieci w Warszawie. Departament Ministerstwa Zdrowia Publicznego mianował delegatem na wschodnie powiaty Galicji p. Stanisława Moraczewskiego, dotychczasowego zastępcę szefa amerykańskiej Misji żywnościowej we Lwowie. Delegat oraz przydzieleni urzędnicy załatwiać będą czynności w ich zakresie wchodzące tymczasowo w gmachu liceum król. Jadwigi, ul. Chorążczyzny 1., róg Akademickiej I p., w godzinach od 9—11 i od 3—5.

— W sprawie zadłużonych urzędników. Otrzymujemy poniższe pismo: Stała delegacja funkcyj. państwowych, ma zamiar przyjąć z pomocą urzędnikom państwowym, którzy pozostawali długi w instytucji finansowych w Wiedniu, Pradze i t. p. Akcja ta jest z tego względu pożądana, że w przeciwnym razie dłużnicy ci musieliby ponosić wysokie ciężary, spłacając długi w walutach obowiązujących w państwie austro-niemieckim lub czesko-słowackim. Celem wszczęcia odnośnej akcji potrzeba jednak koniecznie zdobyć materiał faktyczny i z tego powodu w interesie zadłużonych zwraca się Stała delegacja do interesowanych, aby nadesłali jak najrychlej, a najdalej do 10 lipca następujące dane: 1) Imię, nazwisko i adres dłużnika; 2) wysokość długu; 3) adres instytucji, w której dług zaciągnięto; 4) warunki spłaty; 5) jakie raty zalegają i ich wysokość; 6) wysokość opłacanego procentu; 7) rodzaj zabezpieczenia; 8) miejsce płatności. Daty te nadsyłać pod adresem p. rady Tadeusza Nettka, Lwów, Pasaż Mikołajski, kuchnia wojenna. Za Stałą delegację: prof. Dzieślewski, przewodniczący. Chronowicz, sekretarz.

— Konkurs. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na następujące stanowiska: A. W Państwowej Szkole Technicznej im. Wawelberga i Rotwanda w Warszawie. 1. Dyrektora szkoły. 2. Kierownika warsztatów.

O stanowisko dyrektora szkoły mogą się ubiegać inżynierowie z praktyką fabryczną i pedagogiczną, o stanowisko kierownika warsztatów inżynierowie lub technicy z praktyką w kierowaniu warsztatów fabrycznych.

B. W Państwowej średniej szkole technicznej dla przemysłu włóknistego w Łodzi.

1. Dyrektora szkoły.

O stanowisko to mogą ubiegać się inżynierowie z praktyką w fabrykach przemysłu włóknistego.

Kandydaci winni nadesłać przed 8 lipca b. r. do Sekcji Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (A. Ujazdowska 37) podanie, życiorys, odpisy wierzytelne dyplomów i świadectw wraz z wymienieniem osób (w Warszawie), na oplnię których powołać się mogą.

— Kurs wychowania fizycznego. Staraniem Związku Towarzystw „Sokolich“ i Naczelnej Komendy „Skautowej“ odbędzie się we Lwowie w czasie od 15 lipca do końca sierpnia b. r. kurs wychowania fizycznego, skautowy, oraz wyszkolenia wojskowego — dla kokiet i mężczyzn. Warunki przyjęcia: a) polecenie kandydata przez wydział „Sokoła“, Patronatu; b) świadectwo zdrowia; c) wiek: dla mężczyzn ukończonych lat 18, dla kobiet 17. Zgłoszenia nadsyłać należy do N. K. S. (ul. Sokoła l. 7 II. p.) do dnia 8 lipca 1919. Opłata wynosi 500 koron. W razie uzyskania subwencji niewyłączone zupełne lub częściowe zwolnienie od opłaty. Regulamin kursu oraz bliższe wskazówki otrzymują kandydaci po zgłoszeniu się. Gdyby z przyczyn niedających się obecnie przewidzieć — kurs ten odbyć się nie mógł — zgłoszeni kandydaci zostaną o tem we właściwym czasie uwiadomieni.

— Przepustki nocne. Dyrekcja policji ogłasza: Z dniem 2 lipca b. r. przepustki nocne (na chodzenie swobodne po ulicach miasta po godz. 11 w nocy) wydawać będzie oddział Komenda Miejskiej Straży Obywatelskiej przy ul. Bourlarda 5 I. p. Wszelkie inne przepustki tracą swoją ważność.

— Sprawy Palestry. Wydział Izby Adwokatów zawiadamia członków Izby, że Ministerstwo Sprawiedliwości reskryptem z dnia 12 maja 1919 oznajmiło, że adwokaci, którzy zamieszkują na obszarze nienależącym do niemiecko-austriackiego państwa, będącym atoli częścią dawniejszej Austrii, mogą wykonywać prawo zstępstwa także w niemiecko-austriackim państwie, jeżeli i jak długo uznaje wzajemność.

— Cena na głowę Bennera. Rząd wiedeński ogłasza, iż posiada dokument, stwierdzający, iż rząd komunistyczny węgierski ofiarował pół miliona koron za dostawienie głów Bennera i Setla.

— Zabawne wydarzenie. Praska Tribuna, pismo stojące blisko Masaryka, opowiada następujące zdarzenie: W jednej restauracji, pewien gość, płacąc rachunek, podał kelnerowi banknot stokoronowy. Kelner odmówił jednak przyjęcia go, mówiąc, że stempel na banknocie jest fałszywy. Podobnie inne noty wydały się kelnerowi podejrzane, wobec czego oświadczył, że gość może zapłacić jutro, prosząc tylko o podanie nazwiska i adresu. Gość ów przedstawił się — jako dr. Cašin, czeski minister finansów.

— W czasie ostatnich rozruchów w Frankfurcie nad Odrą przyszło do starcia między robotnikami i wojskiem, przyczem 5 osób zginęło a 26 zostało ciężko zranionych. W czasie ostatnich rozruchów zginęło ogółem 24 osób a 116 osób odniosło bądź cięższe bądź lżejsze rany. Równocześnie z przybyciem do Hamburga wojsk rządowych z Baerenfeldu, kontrtorpedowiec wysadził na ląd 700 żołnierzy. Po rokowaniach z komitetem dwunastu, wycofano wojska rządowe po otrzymaniu zapewnienia, że porządek nie zostanie naruszony.

— Zgon ks. Braganeyi. Z Neapolu donoszą, że na wyspie Ischia zmarł Franciszek Józef, książę Braganeyi na paraliż serca. Książę był pułkownikiem austriackim i jako jeńiec wojenny był internowany.

— Z Akademii francuskiej. Akademia rozdzieliła onegdaj główne nagrody za prace literacko i artystyczne. Nagrodę za nowieść w kwocie 5000 franków otrzymał Pierre Benoit za swoją „Atlantydę“. Fryderyk Messon przedstawił Akademii 12 i 13 tom swego olbrzymiego dzieła *Napoleon et sa famille*.

(b) Bezpłeczny „depozyt“. Mania Griger zastawiła przed 9 miesiącami u Juliana i Antoniego Goldbergów, zamieszkałych przy ul. Wałowej pod l. 14 dwa brylantowe pierścienie i złoty zegarek z branzoletą na kwotę 300 kor. Ponieważ p. Geiger w międzyczasie zmuszona była wyjechać do Rosyji, nie mogła więc „wykupić“ zastawionych rzeczy i dopiero wróciwszy przed trzema tygodniami z Rosyji do Lwowa, zwróciła się do Goldbergów z żądaniem zwrotu zastawionych przedmiotów. P. Goldbergowa oświadczyła jej jednakowoż, iż zwrócić jej tylko może za całą kwotę jeden pierścień i zegarek, drugi bowiem pierścienik ma jej syn, bawiący w Przemysłu. P. Geiger podobnych propozycji nie przyjęła i zaczęła pewien czas daremnie, udała się powtórnie do Goldbergów z żądaniem zwrotu zastawionych przedmiotów. A gdy p. Goldberg, wykręcając się w rozmaity sposób, wzbraniał się ich oddać, udała się p. Geiger z doniesieniem na inspekcję policyjną, która sprawę tę wzięła w swoje ręce.

(b) Z minionych dni. P. Ludwik Held de Heldenburg zawiadomił onegdaj inspekcję policyjną, iż w czasie walk listopadowych w naszym mieście, żona jego wyszedłszy z realności przy ul. Królowej Jadwigi na zakupno została na placu Bema kulą karabinową zabita, przyczem w czasie śmierci skradziono jej koneweczkę, woreczek i chustkę na głowę. Traf zrzucił, że onegdaj przechodząc ulicą Królowej Jadwigi, spotkał niejaką N. Papierkowską, zamieszkałą przy ul. Kordeckiego l. 4 u której poznał ową chustkę, skradzioną w krytycznym momencie jego żonie. Ponieważ Papierkowska nie mogła się jasno wytłumaczyć, gdzie chustkę nabyła wobec tego p. Held chustkę zatrzymał aż do wyjaśnienia sprawy u siebie, o wypadku zaś zawiadomił inspekcję policyjną.

(b) Z kroniki kradzieży. Ubiegły dzień zanotował znów szereg wypadków włamania i kradzieży, które od pewnego czasu poczynają się coraz to liczniej zdarzać. I tak: jaćs nieznaną sprawę dostawczy się przez rozbicie kłódki u roletów do sklepu Lei Schorr, mieszczącego się w realności przy ul. Krakowskiej l. 18, zabrali z tamtąd 4 pary skarpetek i 12 par pończoch wartości 760 koron; z mieszkania Bronisławy Hareczuk zamieszkałej przy ul. św. Mikołaja pod l. 15, zabrano w czasie jej nieobecności po rozbiciu kłódki u drzwi garderobę i pościel, wartości 1000 kor.; zaś z mieszkania Karola Wittmanna, zamieszkałego przy ul. Kurkowej pod l. 17, skradziono jedno ubranie i parę spodni, wartości około 3000 koron.

(b) Sama detektywem. Frania Egier, właścicielka sklepu przy ul. Grodzieckich pod l. 9, zauważyła od pewnego czasu, iż z jej okna wystawowego giną dzień dziennie niektóre artykuły. Ponieważ nigdy nie mogła nikogo schwytać na gorącym uczynku, postanowiła onegdaj zabawić się w detektywa i wysledzić ową tajemniczą rękę. W tym celu odszedłszy od sklepu, ustawiła się w bramie naprzeciw stojącej realności i rozpoczęła „śledztwo“. Nie długo trwało, a do sklepu przystąpiła niejaką Anna Czarnodziej Upewniony się, że jej nikt nie widzi, chwyciła z wystawionej ławki kawałek mydła i spokojnie odeszła, wtedy jednak nadbiegła Egierowa i rzuciwszy się za odchodzącą, chwyciła ją i spowodowała jej aresztowanie. Czarnodziejową, wypierającą się winy, osadzono w aresztach policyjnych uradowanej zaś właścicielce zwrócono „jej“ mydło, które Czarnodziejowa w czasie ucieczki porzuciła na ulicy.

— Zarząd okręgowy Polskiego Białego Krzyża składa niniejszem jak najgorętsze podziękowanie p. kapitanowi Maryanowi Cooperowi, szefowi amerykańskiej misji żywnościowej w imieniu obdarowanych dzieci uchodźców ze wschodnich powiatów Galicji za hojne dary w środkach żywnościowych. Dzieci i rodzice ich nie zapomną nazwiska szlachetnego Amerykanina, który w sak ciężkich chwilach głodu i nędzy poświęcił z pomocą, by otrzeć łzy i łagodzić cierpienie.

— Oświadczenie. Członkowie Gron nauczycielskich państwowych seminariów męskiego i żeńskiego we Lwowie oświadcza, że z generalnymi kursami wakacyjnymi urządzonymi przez p. Stanisława Waltosia, żaden członek Gron, Polak, niema nic wspólnego.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Wodewilowego.

Gmach przy ul. Ossolińskich 10.

We wtorek dnia 1 lipca o godz. 7:30 wieczorem: „Beben“, operetka Offenbacha z Heleną Tatrzańską; „Kości kuracya“, farsa z franc.; po raz pierwszy „Fałszywe oko“, drobiazg Z. Mara

We środę d. 2 lipca o godz. 7:30 wieczorem: „Fałszywe oko“, drobiazg Z. Mara; „Kości kuracya“ farsa z franc.; „Beben“, operetka Offenbacha z H. Tatrzańską.

We czwartek d. 3 lipca o godz. 7:30 wieczorem: po raz ostatni „Beben“, operetka Offenbacha z Heleną Tatrzańską; „Fałszywe oko“, drobiazg Z. Mara; „Kości kuracya“ farsa z franc.

(1a) Benefis Dracowej dał wczoraj bywalcom Wodewilu sposobność do gorącego manifestowania tej sympatii, jaką wspomnianą artystką potrafiła zdobyć sobie w teatryku przy ul. Ossolińskich. Sala była przepelniona — wyrażając się gwarą brukową: naszpikowana widzami. Z rezygnacją poddało się jednoaktowej „Kości kuracyi“, byle tylko dobić do miłej drobnotki Offenbacha „Babcia“, bo tym bębem była Dracowa. Ja

istotnie to miano charakteryzuje doskonale: taka rozkapryszona, czasem rozwydrzona prawie figurynka, ruchliwa jak żywe srebro, z temperamentem dyabełka, humorem szampańskim i miłym, dobrze ułożonym głosem — nie dziw, że działa na publiczność, jak iskra na beczkę prochu.

W operetce Offenbacha, która jest raczej wodewilem z mile łechcącą słuch i nerwy muzyką, Dracowa znalazła bardzo odpowiednie pole do popisu: utrzymywała scenę niestannie w poruszeniu, doskonale wspomaganą przez Tatrzańskie, komika *pur sang*. Poza tym wystąpiła jeszcze Dracowa jako szansonistka z szeregiem piosenek, żywo ekscytujących widownię. Zwłaszcza jej „Irli-tirli“, wykazało znowu całą swą moc atrakcyjną, wciągając rozbawionych słuchaczy do współdziałania.

Benefisantkę obsypano nietylko oklaskami, zrywającymi się co chwila, lecz także nieprzebraną obfitością kwiecistych i podarkami od kolegów i koleżanek.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Z Sejmu walnego.

Warszawa. W ciągu wczorajszej dyskusji nad sprawozdaniem Komisji prawnej co do żądanej przez Ministerstwo spraw wojskowych sankcji ustawy o sądach doraźnych, przemawiali — jak już donieśliśmy w innym miejscu — pp. Matakiewicz, Zygmunt Seyda i Perl.

Przedstawiciel Ministerstwa sprawiedliwości Müller oświadczył imieniem Ministerstwa, że zgadza się ono na wnioski większości Komisji i nie wdaje się w teoretyczną dyskusję co do celowości i uzasadnienia kary śmierci. Doświadczenia z ostatniego roku przekonały ostatecznie, że dotychczasowe środki nie poradzą na pewne wyjątkowe zbrodnicze; trzeba środków nadzwyczajnych, jakimi są sądy doraźne oraz zaostrożenia kary.

Obowiązujące obecnie prawo przewiduje karę śmierci w wypadkach wyjątkowych, projekt zaś zaostroża to w tym duchu, że zaleca sądom stosowanie kary śmierci za pewne ciężkie przestępstwa jako regułę. Ale i tutaj sąd nie jest zmuszony stosować kary śmierci i może orzec ciężkie więzienie. Pod tym względem projekt nie idzie tak daleko jak przepisy obowiązujące w byłym zaborze austriackim.

Izba odrzuciła wniosek p. Stolarskiego o przerwanie dyskusji, następnie odrzuciono poprawki, przeciwko którym oświadczył się sprawozdawca p. Seyda; między innymi

poprawkę p. Stapińskiego, aby pod ustawę omawianą podciągnąć nadużycia, których dopuszczają się urzędnicy.

Ustawę przyjęto następnie w drugim i trzecim czytaniu.

P. Pużak zabrał głos w sprawie osobistej i stwierdził, że nigdy nie był komisarzem bolszewickim.

Marszałek zawiadomił następnie, że pierwszy pułk ułanów kresowieckich pułk. Dziwińskiego przysłał do dyspozycji Sejmu zdobyczą swoją z Brodów i Radziwiłłowa: oprócz wielkich bogactw w amunicji, amunicjach i samolotach pancernych, 5 ogierów wysokiej krwi, 178.325 korbówców, oraz 64.300 grzywien, a to na skarb narodowy.

Dalej zawiadomił Marszałek, o depeszy francuskiego ministra spraw zagranicznych nadeszłej na ręce francuskiego posła z doniesieniem, że Najwyższa Rada sprzymierzonych upoważniła Rząd polski do użycia w Galicji wschodniej wszystkich środków wojskowych, jakie ma do dyspozycji, nie wyłączając armii Hallera. (Huczne oklaski).

Wreszcie odczytał Marszałek telegram Premiera Paderewskiego o interwencji u państw ententy z powodu napadu Niemców na Wieruszów.

Następnie odesłano do Komisji wniosek pp. Matakiewicza i Starkiewicza o zasiłki państwowe dla rodzin tych, którzy stracili życie wskutek skazania na śmierć przez Austryę, Niemcy i Rosję albo zginęli jako ofiary toczących się bitew.

Marszałek wyraził przypuszczenie, że głosowanie w sprawie rolnej będzie się mogło odbyć we czwartek. — Marszałek prosił posłów, aby ograniczali swoje przemówienia.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

(ms.) Jaworzniańskie Gwarectwo węglowe, dotąd własność firmy: Bracia Gutmann, zostało wedle informacji z Krakowa, zakupione przez Spółkę kilku Banków polskich. Roczna produkcja Gwarectwa wynosiła około siedm milionów cet. metr. węgla.

(ms.) Podrożenie farb anilinowych. Ogół towarzystw wielkiego niemieckiego przemysłu chemicznego uchwalił wspólne podniesienie cen farb anilinowych. Powodem tej podwyżki jest zwiększenie się kosztów produkcji.

Prus wschodnich i zachodnich dla Niemiec. Z prowincji tych, oraz z obwodu nad Notecią miało powstać osobne państwo, które miało napaść na Polskę.

Na czele nowego rządu, — którego domagało się wojsko, miał stanąć komisarz rządowy z Królewca Winnig. komendę naczelną miał objąć generał Below. — Wszystko już było przygotowane do napadu. Wojska niemieckie miały uderzyć na Polskę i Poznań zupełnie niespodzianie, jak swego czasu na Belgię. Wszystko zależało od tego, aby złamać front polski i wkroczyć w głąb kraju błyskawicznie. Wówczas byłoby się zmusiło Polaków do uznania nowego państwa wschodniego, Below pojechał do Weimaru, aby tam ostatecznie omówić szczegóły i zarządzenia napadu na Polskę. Tam jednak spotkała go niespodzianka, mianowicie generalicyja nie chciała słyszeć o napadzie na Polskę. Przeciw nam pracowali głównie Erberger i komisarz rządowy Górnego Ślązka Hörsing, którzy spodziewali się, że po zduszeniu Polski wojska państwa wschodniego pójda pospiesznie na Berlin, obalą rządy socjalistyczne i przywrócą monarchię. — Dziś nagle władze centralne niemieckie nie chcą wiedzieć o naszych przygotowaniach.

Below otrzymał dymisyę. Na naszym froncie dzieje się źle; w wojsku niemieckim szerzy się bolszewizm. Z 40 miejscowości naszej prowincji nadeszły wiadomości, że wojska odmówiły posłuszeństwa i zbuntowały się.

Następnie przemawiało kilku oficerów, którzy występowali przeciwko nowej wojnie z Polską.

Dalej zabrał głos major generalnego sztabu Wagner z Gdańska i oświadczył, że generalna komenda w Gdańsku musi zapewnić w umowie z dowództwem polskiem klauzulę umożliwiającą Niemcom opóźnienie prowincji w pewnych odstępach czasu tak, aby można było wywieźć ogromne zapasy. Polacy muszą nas uznać za równoprawnych. Nie powinniśmy nigdy uznać oficjalnie ich urzędów, do wojska polskiego nie powinniśmy wstępować chyba tylko celem wywołania w niem zamętu i bolszewizmu.

Tajny skład broni.

Warszawa. (Tel. wł.) Władze wojskowe wykryły w Łucku skład broni i amunicji na cmentarzu żydowskim. Dozorcą tego składu był tamtejszy grabarz. Władze wojskowe nałożyły 20.000 mk. kary na gminę żydowską, a milicję żydowską rozwiązały.

Sprawa milicji ludowej.

Warszawa. (Tel. własny). *Przebieg* *Wieczorny* donosi, że Rada Ministrów załatwiła już ostatecznie sprawę milicji ludowej w Kongresówce. Milicyja ta w liczbie siedmiu kompanij weszła obecnie jako regularna formacja w skład armii. Część jej odbywa służbę poza frontem a dwie kompanie odeszły na front.

Dóczy stał przylepiony do okna. Na słowa namiestnika wysunął się:

— Prawde powiedziałszy — mówił jakąś się — mój łaskawy panie kuzynie, spoczywający w Bogu mój ojciec istotnie wybrał wszystkich mężczyzn, wcielając ich do bojowych szeregów s. p. dostojnego pana Jana Hunyadego, tak że pola w moich dotychczas leżą odłogiem i nie mam z nich żadnego dochodu. I mnie brak mężczyzn, nie skarzę się jednak na to, ekscellenco.

— To znaczy cieszysz się nadmiarem kobiet — śmiał się gubernator. — Naturalnie wskutek tego nie możesz się uskarżać, obwiesiu.

Wszyscy wybuchnęli śmiechem, oglądając Wołoszki, wskutek czego i te się ośmieliły. Tylko student Baltazar, o młodzieńczo świeżej twarzy, przymknął wstydliwie oczy, pochylił się nad protokołem i zamaczawszy pióro w inkauście napisał: *Feminae Szelistyenses supplicante viros a rege.* (Kobiety z Szelisty żądają od króla mężczyzn).

Podczas tego zabrzmiał z wieży dzwon, wszedł pał meldując, że objad gotowy. Czy pan będzie jadł teraz, albo potem. Dla tak wielkiego potentata, jak wojewoda, gotowano kilka razy nieraz obiad. Jeśli Szilagyi powiedział, że nie jest jeszcze głodny, albo, że jest zajęty, gotowe potrawy usuwano, albo rozdawano między ubogich, a kucharze

Tragiczny zgon.

Warszawa. (Tel. własny). *Przebieg* *Wieczorny* donosi z Zurychu: Z Hamburga nadeszła ta wiadomość, że zginął tam tragicznie b. major II pułku szwoleżerów Juliusz Ostojka Zygorski. Miał paść ofiarą ostatnich rozruchów komunistycznych.

Strajk drukarski.

Kraków. (Tel. własny). Dzisiejszej nocy wybuchł tu strajk zecerów z powodu nieuwzględnienia przez pracodawców żądań zecerów, którzy domagają się 125 proc. podwyżki. Dziś wyszły tylko *Goniec* i *Ill. Kurjer Codzienny*, po południu wyjdzie *Naprzód*, gdyż te wydawnictwa już dawniej akceptowały tę podwyżkę. Strajk może potrwać dłuższy czas.

Wstrzymana egzekucya.

Wiedeń. (Tel. własny). Dzienniki tułajskie donoszą z Budapesztu: Bela Kuhn po otrzymaniu noty ententy wstrzymał wykonanie wyroku na uczestnikach kontrrewolucyj. Na większych ulicach Budapesztu ustawiono siedm szubienic celem powieszenia przwódców, w ostatniej jednak chwili egzekucyę wstrzymano z obawy przed represjami ententy. Aresztowanb w Budapeszcie przeszło 2.000 osób, w tem wiele osób z bogatych sfer mieszczańskich. Na rozkaz koalicji wypuszczono prawie wszystkich na wolność.

Bela Kuhn w strachu.

Praga. (Tel. wł.) Czeskie Biuro prasowe donosi z Bukaresztu, że wedle wiarygodnych informacji z Budapesztu Bela Kuhn od kilku dni nie wychodzi wcale z domu z obawy przed zamachem. W sobotę pewien czerwony gwardzista strzelił kilkakrotnie do okna mieszkania Beli Kuhna w zamiarze pozabawienia go życia.

Socjaliści przeciw komunistom.

Wiedeń. (Tel. własny). W sali parlamentarnej odbyło się wczoraj posiedzenie Rad robotniczych, na którym przyszło do gwałtownych scen między socjalistami a komunistami. Socjaliści zarzucali, że oni chcieli wszcząć ruch zbrojny za pieniądze węgierskie, a na głowę Rósla wyznaczili 6000 koron. Komuniści wśród wrzawy opuścili salę.

Naczelny i odpowiedzialny redaktor:
STANISŁAW ROSSOWSKI.

Z ostatniej chwili.

Sytuacja.

(Z.) Walki w Galicji wschodniej rozwijają się w dalszym ciągu bardzo pomyślnie.

Wojska nasze zajęły ważne pozycje, które są podstawą dalszych operacji.

Nieudały napad na Polskę.

Gdańsk. (Tel. wł.) W ubiegłym tygodniu odbyło się zgromadzenie podoficerów, które obradowało na temat wojny z Polską. Po kilku przemówieniach zabrał głos członek zarządu „Zjednoczonych Niemiec“ radca budowy Wittmayer, który oświadczył — jak pisał *Gazeta Gdańska* — że już od 7 miesięcy było postanowione uratowanie

2)

Koloman Mikszáth.

Bez mężczyzn.

Powieść.

(Przekład z węgierskiego).

(Ciąg dalszy).

Jedna z nich, zdaje się najstarsza, imieniem Marjunka, rzuciła się przed namiestnikiem na kolana, przytem liczne wołoskie słowa wypadały jej z ust, jak orzechy z dziurawego worka.

Namiestnik słuchał, założywszy ręce na piersi, cierpliwie, przestępując z nogi na nogę. Wreszcie i jemu było już za dużo. Rzekł więc do nadwornego sędziego:

— Każ jej milczeć i zapytaj się co przyniosły.

W tym czasie było zwyczajem, że deputacje stale zawsze coś przynosiły, a tak wielkiemu panu jak on, coś niezwykłego: koźle z dwiema głowami, wykopane z ziemi starożytnie naczynia i monety, albo olbrzymią kukurudzę, która uchodziła za cud.

— Wstań, głupie kobiecisko, ani słowa więcej — rzekł sędzia nadworny i zwrócił się do gubernatora:

— Kobiety nie nie przyniosły, przeciwnie one czegoś żądają.

— Co?

— By wasza ekscellenca oddała im ich mężczyzn.

— Zwaryowały?! — wybuchnął namiestnik.

— Mówią one, że jak długo było we wsi trochę mężczyzn, nie były skąpe dla króla, który ustawicznie żądał nowych żołnierzy. Dziś nie został w Szelisty ani jeden mężczyzna. Same kobiety zamieszkują wieś. Pop i kościelny, to ostatni mężczyźni i to starzy. Kobiety twierdzą, że wypożyczyły tylko mężczyzn, teraz proszą o ich oddanie, a jeśli nie żyją, jeśli padli w walce, niech im wasza ekscellenca da innych. Ręka rękę myje, więc jeśli król chce z Szelisty nowych żołnierzy, to ci muszą się najpierw urodzić, więc...

Gwałtowny śmiech Szilagy'ego przerwał tłumaczowi.

— Ha, ha, ha! Naturalnie! — śmiał się do łez. — Mężczyzn potrzebują. Do licha, to można pęknąć ze śmiechu. I to są twoje kobiety, Jerzy? No, no, muszą być w wielkiej potrzebie. No, gdzie ty jesteś? Nie kryj się! Odezwiń się, Dóczy!

i kuchci, przystępowali zaraz do gotowania drugiego obiadu. Jeśli zaś zgodził się na podawanie obiadu, dzwon rozbrzmiewał na nowo, a w całym zamku słyszeć było gorączkowy ruch, kamerdynerzy, lożaje, piwnicznicy, biegali tam i sam, cyganie próbowali swych instrumentów na galeryach, puszkarze biegli do bram do nabitych moździerzy, gdyż w chwili, gdy gubernator siadał do stołu, rozbrzmiewała salwa z moździerzy, na pociechę matce ziemi, że oto namiestnik raczy spożywać jej plody — co naturalnie było wielkim zaszczytem dla matki ziemi.

Szilagyi skinął paziowi, że mogą podawać do stołu. Następnie zajął się sprawą kobiet.

— Kobiety — rzekł do sędziego nadwornego — mają pod pewnym względem słuszność. Z niezdolnych do walki możnaby coś wybrać i odesłać do domów. Powiedz im więc, że życzenia uczynimy zadość. (Lubił na wzór królów używać liczby mnogiej).

— I zapytajcie ich, ile potrzebują mężczyzn.

Student Baltazar napisał: *Gubernator promisił.*

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nazwa choroby zakaźnej	L. porz.	Powiat	L. porz.	Gmina	Pozostało	Przybyło	Razem	Wydrowiało	Zmarło	Pozostaje	Uwaga
Tyfus plamisty	16	Przemyśl	16	Wolezyszczowice	27	3	30	4	1	25	
	17		Zagrody	4	3	7	2	5			
	18		Złotkowice	7	3	10	4	8			
	19		Laszki gośc.	1	1	1	1	1			
	20		Makuniów	2	2	2	2	2			
	21		Mościska	2	2	2	2	2			
	22		Rudeńki	1	1	1	1	1			
	23		Sokola	2	2	2	2	2			
	1		1	Buszkowice	9	9	9	9			
	2		2	Podmojsce	4	4	4	4			
	3		3	Wapowce	2	2	2	2			
	4		4	Iskń	5	5	5	5			
	5		5	Stubienko	5	5	5	5			
	6		6	Miechnów	7	28	35	1	34		
	7		7	Przemyśl	13	11	24	1	23		
	8		8	Oczyżyna	4	4	4	4			
	9		9	Pleszowce	12	12	12	12			
	10		10	Chyżyna	6	6	6	2	4		
	11		Rawa ruska	1	1	Radruż	6	6	6	6	
	2			2	Kornie	51	51	51	51		
	3			3	Olszanka	16	16	16	16		
	4			4	Niemirów	18	18	18	18		
	5			5	Rata	4	4	4	4		
6	6	Nowa Rata		1	1	1	1				
12	Rudki	1	1	Pohorec	18	18	18	18			
2		2	Podhajezyki	14	14	14	14				
3		3	Koropuż	10	10	10	10				
13	Sambor	1	1	Sielec	10	3	13	13			
2		2	Horodyszcze	18	11	29	29				
3		3	Janów	25	6	31	31				
4		4	Czaple	6	1	7	7				
5		5	Sambor	3	3	3	3				
6		6	Torezynowice	2	8	10	10				
7		7	Olszanica	1	9	10	4				
8		8	Waniowice	12	12	12	12				
9		9	Czerhawa	15	15	15	14				
14	Sanok	1	1	Rakowa	12	12	12	12			
2		2	Radoszyce	5	5	5	5				
3		3	Komańcza	17	17	17	17				
4		4	Sanok	2	2	2	2				
5		5	Darów	26	26	26	26				
6		6	Czorstobab	8	8	8	8				
7		7	Tokarnia	32	32	32	32				
8		8	Bukowsko wieś	6	6	6	6				
9		9	Pisarowce	3	3	3	3				
15	Sokal	1	1	Bełz	2	2	2	2			
2		2	Żużel	14	14	2	10				
3		3	Starogród	25	25	5	19				
4		4	Leszczków	3	3	3	3				
5		5	Wojślawice	4	4	2	1				
6		6	Sokal	5	5	5	5				
7		7	Switarzów	11	11	3	6				
8		8	Bobiatyn	12	12	2	4				
9		9	Kuczycza	10	10	3	7				
10		10	Uhrynów	9	9	2	7				
11		11	Waręż miasto	6	6	1	5				
12		12	Waręż wieś	1	1	1	1				
16	Stryj	1	1	Stryj	2	25	27	2	1	24	
2		2	Duliby	4	4	4	4				
3		3	Hołobotów	7	2	9	9				
4		4	Kawczy Kąt	4	4	4	4				
5		5	Kawsko	6	6	6	6				
6		6	Lubienice	3	12	15	7	8			
7		7	Lisiatycze	2	3	5	5	5			
8		8	Uhełna	1	1	2	2	2			
17	Żółkiew	1	1	Artasów	4	4	4	4			
2		2	Błyszczwody	10	10	10	10				
3		3	Bojaniec	8	8	8	8				
4		4	Czestynie	11	11	11	11				
5		5	Dzibulki	40	40	40	40				
6		6	Glinisko	5	5	5	5				
7		7	Kłodno	20	20	20	20				
8		8	Kłodzianko	20	20	20	20				
9		9	Kulików	16	16	16	16				
10		10	Lubella	7	7	7	7				
11		11	Mierzwica	1	1	1	1				
12		12	Nowe Sioło	13	13	13	13				
13		13	Nadycze	4	4	4	4				
14		14	Skwarzawa stara	33	33	33	33				
15		15	Soporzyn	22	22	22	22				
16		16	Smereków	12	12	12	12				
17		17	Zameczek	7	7	7	7				
18		18	Żółkiew	13	13	13	13				
19		19	Żółtańce	38	38	38	38				
20		20	Lipina	12	12	12	12				
Lwów i 17 pow.					Gmin 252	2368	987	3355	687	76	2592

Nazwa choroby zakaźnej	L. porz.	Powiat	L. porz.	Gmina	Pozostało	Przybyło	Razem	Wydrowiało	Zmarło	Pozostaje	Uwaga		
Tyfus brzuszny	1	Tyfus brzuszny	1	Lwów miasto	21	21	9	12					
	2		2	Jarosław	1	1	8	8					
	3		3	Majdan	28	28	28	28					
	4		4	Jarosław	14	6	20	20					
	5		5	Leżachów	31	31	31	31					
	6		6	Lisko	1	1	1	1					
	7		7	2	Łukawica	3	3	3	3				
	8		8	3	Baligród	2	2	2	2				
	9		9	4	Mościska	1	1	1	1				
	10		10	5	Trzcianiec	11	11	11	11				
	11		11	6	Przemyśl	6	6	6	6				
	12		12	7	Sokal	1	1	1	1				
	13		13	8	Steniatyn	122	9	181	9	1	121		
	14		14	9	Lwów i 5 pow.	Gmin 9	122	9	181	9	1	121	
	15		15	10	Lwów miasto	13	8	21	3	1	17		
	16		16	11	1	Lisko	1	1	3	3	3		
	17		17	12	2	Mościska	1	15	34	8	2	24	
	18		18	13	1	Dołhomociska	3	2	5	5	5		
	19		19	14	2	Mościska	38	25	63	11	3	49	
	20		20	15	1	Lwów i 2 pow.	Gmin 4	38	25	63	11	3	49
	21		21	16	1	Lwów miasto	6	6	6	6	6		
	22		22	17	1	Jarosław	1	1	1	1	1		
	23		23	18	1	Kruhel p.	7	7	7	7	7		
24	24	19	1	Lwów miasto	1	1	1	1	1				
25	25	20	1	Gródek jag.	1	1	1	1	1				
26	26	21	2	Przemyśl	4	4	4	4	4				
27	27	22	1	Lwów miasto	7	7	7	7	7				
28	28	23	1	Stryj	1	1	1	1	1				

Rozmaite obwieszczenia.

L. 1841/19. (2243 2-3)

Edykt.
Pana Stanisława Hendrychowskiego sekretarza miejskiego, niewiadomego z miejsca pobytu wzywam do bezwłocznego objęcia służby pod rygorem utraty posady po bezskutecznym upływie dni 14.

Sambor, dnia 13 czerwca 1919.

Komisarz rządowy:
Dr. Łopuszański.

Edykta

w sprawach uznania za zmarłego.

T. IV. 25/18 (2). Wdrożenie postępowania celem udowodnienia śmierci. Zaproszonymi zeznaniami świadków Katarzyny Zawojskiej, Iwana Zawojskiego i poświadczeniem urzędu gminnego w Krasnem z dnia 26 lipca 1918 udowodniono, że Józef Zawojski urodzony 8 lutego 1842 syn Jana i Ewy w Krasnem wydalil się do Ameryki przed 30 laty i dotąd nie dał o sobie żadnej wiadomości.

Gdy wobec powyższego jest prawdopodobnem, że Józef Zawojski zaginął, przeto na prośbę Ewy Gijrowej wdraża się postępowanie celem udowodnienia zaszłej śmierci zaginionego. Wydaje się przeto ogólne wezwanie, aby uwiadomiono sąd albo kuratora dr. Maksymiliana Lipińskiego w Jasle aż do dnia 25 maja 1920 o zaginionym. Po upływie powyższego czasokresu i po przeprowadzeniu i po podjęciu dowodów będzie rozstrzygnięte o dowodzie zaszłej śmierci.

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Jasło, 20 kwietnia 1919. (2160 2-3)

T. 35/19 (4). Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Jan Bartmann, urodzony 25 stycznia 1888, obrządku rzymsko-katolickiego, żonaty, w Jarosławiu

w sierpniu 1914 powołany jako rezerwista do 90 pułku piechoty w Jarosławiu a 15-go sierpnia 1914 wymaszerował z swym pułkiem z Sieniaty na front rosyjski. Odtąd nie ma o nim żadnej wiadomości.

Gdy zatem można przyjąć, że zaistniały warunki ustawowego stwierdzenia śmierci w myśl § 24 i 277 ust. cyw. i § 10 ust. z 16 lutego 1883 Nr. 20 Dz. p. p. i z 31/3 1918 Nr. 128 Dz. p. p. zarządza się na wniosek Katarzyny Bartman postępowanie celem uznania wymienionej osoby za zmarłą i małżeństwa tegoż zawartego z Katarzyną z Olearków Bartmann w Jarosławiu 25 października 1913 za rozwiązane, a zarazem ogłasza się, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi albo p. adwokatowi Feliksowi Łosińskiemu w Przemyślu, którego ustanawia się kuratorem i obrońcą wężła małżeńskiego. Jana Bartmanna wzywa się, aby stawił się przed podpisanym sądem lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 15 grudnia 1919 sąd na ponowny wniosek orzecznie ostatecznie o uznaniu za zmarłego i rozwiązaniu małżeństwa.

Sąd okręgowy, Oddział V.

Przemyśl, 3 czerwca 1919. (2076 2-3)

Konkursa

Prez. 2985 16/19. Celem obsadzenia opróżnionej posady lekarza, a zarazem chirurga więziennego przy sądzie okręgowym w Rzeszowie rozpisuje się konkurs z terminem do dnia 10 lipca 1919. Do posady tej przywiązane jest wynagrodzenie w kwocie 2.400 koron rocznie płatne w ratach miesięcznych. Podania zaopatrzone w dowody kwalifikacji oraz dotychczasowej praktyki lekarskiej i chirurgicznej wnosić należy ewentualnie za pośrednictwem swej Władzy przełożonej do Prezydium Sądu okręgowego gdzie też zasięgnąć można bliższej informacji co do obowiązków lekarza więziennego.

Rzeszów, 18 czerwca 1919. (2223 3-3)

Spadki.

A. V. 661/17 (20). Edykt z wezwaniem nieznanych sądowi dziedziców. Sąd powiatowy S. I. we Lwowie zawiadamia, że w dniu 16 kwietnia 1917 we Lwowie zmarł Maryem Rappaport bez pozostawienia rozporządzenia ostatniej woli.

Ponieważ sądowi nie wiadomo, czy i którym osobom przysłuży prawo dziedziczenia spadku, przeto wzywa się niniejszym tych wszystkich, którzy do tegoż spadku z jakiegokolwiek bądź tytułu roszczenia podnieść zamierzają, aby w przeciągu jednego roku, licząc od dnia niżej podanego swe prawa dziedziczenia w tutejszym sądzie zgłosili i wykazując je wnieśli oświadczenie co do spadku, w przeciwnym bowiem razie spadek, dla którego Dr. Filip Ewin adw. we Lwowie

kuratorem został ustanowiony, będzie przeprowadzony z tymi i tym przyznany, którzy się do niego zgłoszą i swe prawa dziedziczenia wykażą, część zaś spadku nie przyjęta, lub w razie gdyby do spadku nikt się nie zgłosił, cały spadek przypadnie Państwu, jako bezdziedziczny.

Sąd powiatowy S. I., Oddział V.

Lwów, dnia 26 maja 1919 (2246 2-3)

Firmy.

Firm. 481/19 Stow. V 500. Wpis firmy Stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego. Wpisano do rejestru Stowarzyszenia zarobkowego i gospodarczego. Siedziba Stowarzyszenia: Kraków. Brzmienie firmy: Związek konsumów i warstatów spółdzielniczych

„Zkiws“ stow. zar. z ogr. por. w Krakowie. Data statutu: Kraków dnia 16 kwietnia 1919. Przedmiot przedsiębiorstwa: Celem Związku jest zjednoczenie wszystkich istniejących i założycie mających konsumów i warstatów spółdzielniczych w Polsce dla poparcia wspólnych dążeń zwłaszcza zaopatrzenia swoich członków w potrzebne artykuły spożywcze, w surowiec, wyszukanie targu zbytu dla wyrobów, dalej prowadzenie statystyki wytwórczej i handlowej uregulowanie cen i w końcu interwencja imieniem swoich członków u władz rządowych, krajowych, autonomicznych i zawodowych oraz wyszkolenie instruktorów zawodowych. Czas trwania nieograniczony. Dyrekcja: Zarząd składa się z czterech członków. Do pierwszego zarządu wybrano: Fryderyka Fraunda jako przewodniczącego, Henryka Wachtka jako zastępcę przewodniczącego, Salomona Wellnera jako

sekretarza i Judy Nussbauma jako skarbnika. Podpis firmy: Podpis firmy Stowarzyszenia zawiera firmę wypisaną lub odbitą oraz podpis przewodniczącego i jednego członka firmy. Ogłoszenia: wszelkie ogłoszenia Stowarzyszenia dokonuje się przez obwieszczenia w lokalu Stowarzyszenia cyrkularzami, przez pocztę lub komunikaty w dziennikach, na podstawie uchwały walnego zgromadzenia. Oprócz tego można ogłoszenia podać jeszcze w inny sposób do wiadomości członków. Udziały członków: Udział członka wynosi 1000 koren. Każdy członek (konsum, warstat spółdzielczy) obowiązany jest wpłacić przynajmniej jeden udział. Odpowiedzialność: Członkowie odpowiadają za zobowiązania Związku podwójną sumą deklarowanych udziałów. Data wpisu 2 maja 1919, Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II. Kraków, d. 30 kwietnia 1919. (1853)

DONIESIENIA PRYWATNE.

Nowość!

(2311)

Nowość!

wyświetla od 1-7 lipca

ZAWIŁE DROGI

zajmujący obraz z życia w 4 częściach. — Nadto bardzo wesoła komedia

Panna „Lu“ i jej zgubiony pantofelek

XVII. B. Departament Magstratu.

L. 2485.

(2300)

Komunikat.

Z powodu licznych zażaleń na odmowę sprzedaży spirytusu przez sklepy rejonowe przypomina się kupcom rejonowym, że odnośnie do komunikatu z dnia 23 czerwca Lb. 2401/19 obowiązani są pod rygorem następstw karnych sprzedawać po 1 litrze spirytusu dla wszystkich gospodarstw na 2-gi odcinek arkuszy kuponowych tak rejonowych jak konsumowych.

Zarazem podaje się do wiadomości, że węgla na paleniska kuchenne w ilości po 1 cetnarze metrycznym na miesiąc lipiec sprzedawać będą sklepy rejonowe miejskie i prywatne na 19 odcinków arkuszy kuponowych.

Lwów, dnia 30 czerwca 1919.

Bez operacji radykalna pomoc dla najzastarszych i najniebezpieczniejszych cierpień przepuklinowych u panów, pań i dzieci!

Proszę żądać prospektu gratis i franko od specjalisty patentowanych bandaży przepuklinowych

M. Freilicha, Lwów, ul. Gródecka l. 35,
we własnym domu.

Dla Pań różnego rodzaju bandaże przepuklinowe sporządza kobieta pod jego nadzorem.

Ważne uznanie

największego lekarza i higienisty dzisiejszej doby dla lekarza przepuklinowego M. Freilicha.

Nasz honorowy członek M. Freilich, wybitny lekarz przepuklinowy we Lwowie, odznaczony naszym dyplomem honorowym za zasługi naukowe w dziedzinie lecznictwa i złotym medalem na III. międzynarodowej wystawie, otrzymał właśnie załączony dokument, przesłany na jego ręce przez naszego prezydenta honorowego prof. dr. med. Edwarda Reicha, dyr. i wiceprezydenta cesarskiej L. C. Akademii. List ten opiewa:

Wielce Szanowny Kolego!

Każdy lekarz i higienista, który postawił sobie za cel zmniejszenie liczby operacji chirurgicznych, musi spotkać się z uznaniem jako dobroczyńca ludzkości. W szczególności dotyczy to dziedziny cierpień pachwinowych, gdyż doświadczenie uczy, iż większa część tych chorych, poddających się operacji, umiera niż po operacji przychodzi do zdrowia. Musi więc przyjść do tego, by chorych takich leczyć bez operacji. W szczególności ten sposób terapii, zdaje się cieszyć o wiele lepszymi wynikami niż dotychczasowe metody operacyjne.

Z pomiędzy wielu metod, w najnowszych czasach używanych, a mających na celu uzdrowienie cierpiących na przepuklinę kieszonkową bez zastosowania operacji, by ominąć w ten sposób niebezpieczeństwa, metoda p. Freilicha we Lwowie, prowadzi najszybciej i najsukuteczniej do celu. Jest rzeczą konieczną potrzebą, by tę metodę wytłumaczono w niedawno temu wydanej broszurce, wzięto poważnie pod uwagę, aby zapomość jej, wielu setkom ludzi przywrócić zupełnie zdrowie i oszczędzić im niebezpieczeństwa krwawej operacji.

Upraszam za obowiązek mój wyrazić publicznie te moje głębokie przekonanie.

Z szacunkiem

Dr. med. phil. scient. et lit. Reich

Universitäts-Prof. etc.

Nieuports-Bains w Belgii, 29 stycznia 1907.

Podziękowanie.

Wielmożny Panie Freilich!

Dziękuję uprzejmie za założenie mi bandaży systemu Pana. Obecnie mogę znowu poruszać się swobodnie. Polecam Pana każdemu.

Z poważaniem

Dr. Jan Danielski

starszy lekarz powiatowy

(1805 4-5)

Rzeszów, 21 czerwca 1918 r. ul. Zamkowa l. 1.

PRZYPOMNIENIE!

We wtorek, dnia 1-go lipca 1919 r., o godzinie 6-tej po południu - - -

odbędzie się w sali Izby handlowej przemysłowej we Lwowie

WIEC PRZEMYSŁOWCÓW MAŁOPOLSKICH

na który zapraszamy P. T. Posłów kraju. Przedstawicieli wszystkich Instytucji gospod., wszystkich Przemysłowców i przedstawicieli prasy dla omówienia grozy węglowej.

Inż. Stan. Aleksandrowicz dyr. Zakładu wod. we Lwowie, inż. Stefan Baternay, dyr. fabryki „Ferrum“, inż. dr. Stan. Bieńkowski, dyr. fabryki „Metal“, inż. L. Bisztyga, dyr. fabryki, dr. Marcei Chlantacz, dr. F. Schleichner, wiceprezydenci m. Lwowa, dr. Emil Dunikowski, prof. Uniw. Alfred Frenkl, prezes Związku młynarzy, dr. Kazimierz Inhatowicz, właśc. fabryki, inż. Arnold Kolischer, dyr. Towarzystwa Odbudowy, inż. Władysław Matzke, członek Wydziału Związku ceramików polskich, Józef Neumann, prezydent m. Lwowa, Julian Obirek, wiceprezydent m. Lwowa, Ferdynand Ohly, nacelnik Izby rękodzielniczej, dr. Jan Rucker, członek Wydziału Centralnego Związku przemysłu fabrycznego, inż. Stanisław Rybicki, prezes Tow. politechn., Józef Schirmer, prezydent Izby rękodzielniczej, inż. Bolesław Słowik, wł. fabryki, dr. Leonard Stahl, wiceprezydent m. Lwowa, inż. Adam Terdorowicz, dyrektor gazowni miejskiej, Maksymilian Thom, właściciel młyna, inż. Józef Tomicki, dyr. Zakładów elektr. miejskich, Ladwik Winiarz, prezydent Izby handlowej i przemysłowej. (2299)

Nowa emisja akcji

Zivnostenska banka w Pradze.

Zivnostenska banka w Pradze zaprasza do subskrypcji 200 000 akcji po K. 200— nominalnej emisji 1919, przez co, na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 maja b. r., zostaje podwyższony kapitał akcyjny z K. 120,000,000 — na K. 160,000,000.—. Bliższe warunki subskrypcji podaje w godzinach urzędowych także

Zivnostenska banka

Filia we Lwowie, Jagiellońska 8.

(2301)

K. 500.000

„ 200.000

„ 90.000

„ 80.000

„ 70.000

„ 60.000

„ 30.000

itd. itd. razem zaś około **dziewięć milionów** koron wynoszą w pięciu klasach wygrane losów Klasowych

Polskiej Loteryi Klasowej

z której dochód Ministerstwo przeznaczyło na inwalidów wojskowych. Ciągnięcie I. klasy odbędzie się już **10 i 12 lipca b. r.** Razem jest tylko 40 tysięcy losów, a wygrać musi 20 tysięcy losów, t. j. co drugi los.

Cały los kosztuje K 56

Pół losu K 28

Ćwierć losu K 14

Ósemka K 7

Losy są do nabycia we wszystkich domach bankowych i większych trafikach oraz biurach dzienników w kraju. — Gdzie niema, należy się zwrócić pod adresem:

Generalna Reprezentacja Polskiej Loteryi Klasowej na inwalidów we Lwowie, plac Maryacki 7.

Dzieci!!

Rodzice!!

już wyszedł

„GRZESIA“

pismo obrazkowe dla dzieci zeszyt 2-gi „Grzesia“ wychodzi dwa razy na miesiąc. Każdy zeszyt zawiera 50—70 obrazków.

Cena K 150, z przesyłką K 2— — Prenumerata wynosi kwartalnie z przesyłką K 12—.

Nadsyłający prenumeratę kwartalną od 1 lipca otrzymają zeszyt czerwcowy bezpłatnie. Wszędzie do nabycia.

Administracja „GRZESIA“ Lwów, Hotel George'a.

Najlepszy podarek dla dzieci na wakacje.

Damskie kapelusze przerabia i ubiera gustownie i tanio M. Łukasiewiczówna magazyn mód Syczakowska 15. (2242 1-15)

Dywany perskie niezwyklej piękności, jeden duży, trzy mniejsze, sprzedam pojedynczo lub razem. Zyblikiewicza 20, parter Nr. 1, od godziny 4-6. (2254 1-2)

Zastawy

Biżuteria, wyroby platynowe i złote, oraz srebra stołowe, przyjmuje do zastawy udzielając najwyższych zaliczek

Lwowski Akcyjny Zakład Zastawniczy ul. Legionów l. 3, I. piętro, od godz. 10-1 i 3-5 po południu, w niedziele od godz. 10-30-12. (982 18-83)

„ÉCOLE REFORME“

pod dyr. Fr. Konrada

ul. Pańska 14,

przyjmuje wpisy na nowe kursa: a) języków: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, polskiego i włoskiego; b) stenografii polskiej i niemieckiej; c) pisania na maszynach różnych systemów. — Wakacyjny kurs początków łaciny dla młodzieży wstępującej do I. kl. — Przygotowania do wszelkich egzaminów poprawczych. (2226 2-6)

Podpisujcie
Polską
Pożyczkę
Państwową!

Stałych
kolporterów
lub kolporterek
poszukuje
Administracja
„Gazety Lwowskiej“ Lwów, ul.
Podwale l. 3.